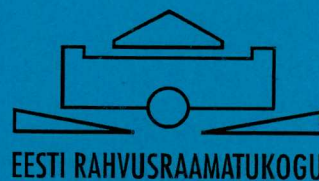

S
U
M
M
A
R
I
A

I
U
R
I
D
I
C
A

S
U
M
M
A
R
I
A

I
U
R
I
D
I
C
A

PARLAMENDIINFOKESKUS

2/2011

Valik ülevaateid
välisajakirjanduses
ilmunud artiklitest

<http://www.nlib.ee/summaria-iuridica>

SUMMARIA IURIDICA 2/2011

<u>ERAKONDADE RAHASTAMISEST PARLAMENDILIIKMETE ABIDE KAUDU</u>	3
Hans Herbert von Arnim Abgeordnetenmitarbeiter: Reservearmee der Parteien?	
<u>KEHASKANNERITE LENNUJAAMADES KASUTAMISE PÕHISEADUSLIKKUSEST</u>	4
Katalin Busche Der Einsatz von Körperscannern auf deutschen Flughäfen : eine verfassungsrechtliche Bewertung	
<u>VÕIMALUSTEST VIHKAMISE JA VIHA ÕHUTAMISE PIIRAMISEKS INTERNETIS : ÕIGUSREGULATSIOON JA ALTERNATIIVID</u>	5
James Banks European regulation of cross-border hate speech in cyberspace : the limits of legislation	
<u>GEENIUURINGUTEST JA ÕIGUSEST PRIVAATSUSELE</u>	7
Atina Krajewska The Right to personality in (post-)genomic medicine : a new way of thinking for the new frontier	
<u>IMMIGRATSIOONI ÕIGUSREGULATSIOONIST EUROOPA LIIDUS</u>	8
Adam Luedtke Uncovering European Union immigration legislation : policy dynamics and outcomes	
<u>RAAMATUTUVUSTUS : ÜRO JULGEOLEKUNÕUKOGU ROLLIST MAAILMA POLIITIKA KUJUNDAJANA</u>	9
David L. Bosco Five to Rule Them All : The UN Security Council and the Making of the Modern World	
<u>VALIK UUSI ARTIKLEID INGLISE, SAKSA, SOOME JA VENE KEELES</u>	10

Summaria Iuridica võrguväljaanne: www.nlib.ee/summaria-iuridica/

Artiklite valiknimestiku koostanud Tiia Melts, ülevaated kirjutanud Li Lind, Jane Makke, Tiia Melts, Marili Rähn ja Ivi Smitt

Väljaande koostanud Tiia Melts, keeleliselt toimetanud Meeli Pajula

Ettepanekud ja kommentaarid: Tiia.Melts@nlib.ee

ERAKONDADE RAHASTAMISEST PARLAMENDILIIKMETE ABIDE KAUDU

Hans Herbert von Arnim

Abgeordnetenmitarbeiter: Reservearmee der Parteien?

Die Öffentliche Verwaltung (2011) Nr. 9, S. 345-351.

Parlamendiliikmete isiklike assistentide ja abide arv kasvab Saksamaal jõudsalt nii liidu kui ka liidumaade tasandil ulatudes peaaegu 10 000-ni. Mõned parlamendid on vahendeid assisteeriva personali rahastamiseks suurendanud lausa 50–100%. Erakondade riiklikud toetused on avalikkusele teada. Vähem teatakse fraktsioonide ja parlamendiliikmete abipersonali toetamisest, mis viimaste puhul ületab isegi fraktsioonide toetussumma. Kuna summad näitavad pidevat kasvutendentsi ja puudub mõjus kontroll, võib protsessi autori hinnangul pidada erakondade varjatud rahastamiseks. Artikkel käsitleb probleemi kehtiva regulatsiooni põhjal Saksa parlamendis ja liidumaade parlamentides toimuva näitel. Autori eesmärgiks ei ole seada kahtluse alla abide vajalikkust, vaid juhtida tähelepanu küsimustele kuidas ja kui palju ning ajendada erialavalikkust teemaga kontrollisüsteemi kehtestamiseks tõsisemalt tegelema.

Parlamendiliikmete hüvitised ja erakondade rahalised toetused on reguleeritud vastavate seadustega (*Diätengesetz, Parteiengesetz*). Erakondade toetussummadele on kehtestatud ülempiirid. Abidele mõeldud summad kajastuvad enamasti eelarveprojektides, kuid ülempiirid on liidu ja liidumaade tasandil kindlaks määramata. Vaadeldes arengut perioodil 1969–2010 käsitleb autor muudatusi õigusregulatsioonis, peatudes ka nendel, mis eelnõust kaugemale ei jõudnud. Autori arvates on probleem tekkinud seetõttu, et parlamendiliikmed otsustavad ise omaenda rahaliste hüvitiste suuruse üle ning kontroll summade kasutamise üle on olematu.

Kõigepealt analüüsib autor olukorda parlamendiliikmete abide rahastamisel liidu tasandil. Aastatel 1969 kuni 2010 on parlamendiliikmete käsutuses olev summa suurenenud peaaegu 20 korda: 1500 DM-ilt 14 889 euroni kuus. 2010. aastal ulatus parlamendiliikmete isiklike assistentide palkamiseks mõeldud summa 149,2 miljoni euroni, mis on peaaegu kahekordne võrreldes parlamendifraktsioonide toetussummaga (78,7 miljonit eurot). Assistentide ja abide arv on kasvanud 663-lt 1970. aastal 6784-ni 2009. aastal. Seega on igal parlamendiliikmel umbes 10 abilist, kolmandik neist täistööajaga. Autor nendib tendentsi, et rahaliste vahendite kulutamine suureneb valimiseelsel perioodil, mis viitab erakondade varjatud rahastamisele. Kuigi nn saadikuseaduse (*Abgeordnetengesetz*) § 12 kohaselt on abide kasutamine lubatud vaid parlamenditööga seotud ülesannete täitmiseks, mitte erakondlikes huvides. Erakondlike ja parlamendiliikme tegevusega seotud ülesandeid on aga raske eristada, kuna parlamendiliikmed ise on ka erakonna funktsionärid. Abide suurenev hulk on muutumas probleemiks võrdsete võimaluste tagamisel poliitilises valimisvõitluses. Ilmselges eelisolukorras on parlamendis esindatud erakonnad. Abide kasutamine annab parlamendiliikmele olulise eelise oma positsiooni kindlustamiseks ka valimisringkonnas. Rahaliste vahendite ja abide kasutamise kontrolli puhul rõhutab autor riigikontrolli puudulikku tegevust antud valdkonnas ja kontrollimatuse vastuolu Saksa põhiseadusega (eriti art 2 lg 3).

Ka liidumaades hüvitatakse parlamendiliikmetele kulud assistentide ja abide tegevuse eest, erandiks on vaid Saarimaa ja alates 2011. aastast ka Breemen. Autor vaatleb liidumaade regulatsioone, tuues välja nende tugevused ja nõrkused. Nt juriidiliselt läbipaistvaim on regulatsioon Berliini, Hamburgi, Mecklenburg-Vorpommerni, Nordrhein-Westfaleni ja Schleswig-Holsteini liidumaal, kus hüvitise summa on nn saadikuseaduses konkreetselt kindlaks määratud. Baieri liidumaa regulatsioon aga võimaldab abideks palgata nt ka oma lähisugulasi, mida liidu tasandi regulatsioon keelab.

Autori arvates tuleks viivitamatult kehtestada liidu ja liidumaade tasandil summade ülempiir, parlamendiliikmetele avalik aruandekohustus rahaliste vahendite ja abide kasutamise kohta ning tõhustada

riigikontrolli tegevust regulaarse järelevalve läbiviimiseks ja tulemuste avalikustamiseks, et vähemalt tulevikus see kontrollimatu ja demokraatiavaenulik areng kuidagi peatada.

Refereerinud Tiia Melts

KEHASKANNERITE LENNUJAAMADES KASUTAMISE PÕHISEADUSLIKKUSEST

Katalin Busche

**Der Einsatz von Körperscannern auf deutschen Flughäfen: eine verfassungsrechtliche Bewertung
Die Öffentliche Verwaltung (2011) Nr. 6, S. 225-233.**

Lennuohutuse tagamine ja inimeste kaitse rahvusvahelise terrorismi ohtude eest annab pidevalt uusi impulsse aruteludeks erinevate turvameetmete üle. Lennujaamades kontrolli tugevdamine terroriaktide ennetamiseks on toonud päevakorda kehaskannerite kasutamise lubatavuse probleemid. Tehniliselt täiuslikum turvameede, mis võimaldab teraherts- või röntgenkiirguse abil tuvastada kehal olevaid esemeid sõltumata nende materjalist, tähendab teisest küljest põhiõiguste piiramist ja lisakontrolli ning täiendavat isikuandmete kogumist. Toetudes Saksa põhiseadusele (*Grundgesetz*) ja käimasolevate arutelude seisukohtadele, käsitleb autor kehaskannerite lennujaamades kasutamise juriidilisi ja praktilisi aspekte. Autor analüüsib, kuivõrd meede ise ning selleks tehtavad kulutused suudavad vähendada ohtu ja suurendada turvalisust, et selle nimel võiks lubada põhiõiguste riivet.

Artiklis antakse ülevaade lennuohutuse õigusregulatsioonist nii Saksamaal kui ka Euroopa Liidus (EL) 2001. aasta 11. septembri New Yorgi terrorirünnakute järel. EL kujundas ühtse lennuohutuspoliitika ja rakendas mitmeid abinõusid lennuohutuse tagamiseks (nt piirangud salongi kaasavõetavate vedelike kogustele). Euroopa Komisjon kavandas 2008. aasta kevadel Euroopas kehaskannerite kasutamise seadustamist, kuid ettepanek jäi Euroopa Parlamendi toetuseta. Komisjon rõhutab oma 2010. aasta 15. juuni seisukohas Euroopa ühtsete lennuohutuse standardite kehtestamise vajalikkust, et viia lennuohutuses põhiõiguste tagamine ühtsele alusele ja vältida lennuohutuspoliitika liigset killustumist. Kuigi kehaskannerite kasutamine kontrollimeetodina on praeguseni ELi eeskirjadega kehtestamata, on seadmed mõne liikmesriigi lennujaamades nt Vantaa (Soome), Heathrow ja Manchester (Inglismaa), Schiphol (Holland), Hamburg (Saksamaa) teatud testperioodiks kasutusel.

Autor võrdleb kehaskannerite kasutamise aktiivseid ja passiivseid tehnilisi võimalusi, mis erinevad kasutatava kiirguse (teraherts, röntgen), kehast tehtava kujutise ja näha olevate detailide poolest. Nt võimaldab terahertsikiirgus keha kolmemõõtmeliselt kujutada ning tuvastada varjatud esemeid (lõhkeainepakid, mittemetallist relvad) kujutisele tekkivate varjude abil, kuid toob samal ajal esile ka keha intiimseid üksikasju.

Saksamaal reguleerivad kehaskannerite kasutamist lennuohutuse seadus (*Luftsicherheitsgesetz*) ja politseiseadus (*Bundespolizeigesetz*) ning andmete kogumist ja töötlemist lisaks ka andmekaitse seadus (*Bundesdatenschutzgesetz*). Need ei sätesta aga lennureisijate kontrolli läbivalgustuse abil, mis autori hinnangul vajab kindlasti eraldi regulatsiooni.

Artikli põhiosas analüüsib autor kehaskannerite kasutamisega kaasnevaid võimalikke probleeme põhiõiguste riive aspektist. Kehaskanneril saadav pilt teeb nähtavaks ülimalt intiimsed kehalised tunnused ning teatud asjaoludel on reisija kohustatud kontrollivale personalile nt oma proteeside, implantaatide või muu n-õ eriliselt silma jäänu kohta selgitusi jagama. Sügavalt isiklikku sfääri tungimine võib olla inimesele alandav ja käsitletav inimvääriskuse riivena põhiseaduse artikli 1 lg 1 tähenduses.

Põhiseaduse artikli 2 lg 2 kohaselt on igaühel õigus elule ja kehalisele puutumatusse. Kehaskannerite puhul on tegemist kiirgusega, mis sõltuvalt kasutatavast meetodist võib mõjutada inimese tervislikku seisundit. Saksa Kiirguskaitseamet (*Bundesamt für Strahlenschutz*) on kategooriliselt vastu röntgenkiirte kasutamisele inimeste lauskontrolliks. Kuigi ühest läbivalgustusest saadav kiirgusdoos on väike, saavad sageli lendavad inimesed juba tuntava kiirguskoormuse. Terahertsikiirguse mõju rakukultuurisüsteemile on veel väga vähe uuritud. Seetõttu tuleb kiirguse kasutamisse suhtuda äärmise ettevaatusega.

Autor käsitleb kehaskannerite kasutamisega seotud probleeme ka usu- ja südametunnistusvabaduse (art 4 lg 1 ja 2), üldiste isikuõiguste (art 2 lg 1; art 1 lg 1) ja õiguse informatsioonilisele enesemääramisele (art 2 lg 1; art 1 lg 1) riive aspektist. Viimast just isikuandmete kogumise, töötlemise ja kaitse kontekstis.

Kehaskannerite soetamise kulude ja nende kasutamisest saadava kasu analüüsis avaldub autori hinnangul ilmselge ebaproportsionaalsus. Ühe seadme hind on umbes 150 000 eurot, mis on oluliselt kallim metalldetektorite omast. Arvestada tuleb asjaoluga, et suurtes lennujaamades võib turvakontrolliläbipääse olla isegi kuni 30, seadmete paigaldamiseks tuleb teha ümberehitustöid. Kõik see kokku tähendaks miljarditesse eurodesse ulatuvaid kulutusi, mis ei jäta mõju avaldamata ka reisijatele. Seda nii turvakontrolliks kuluva aja kui ka suurenevate maksude tõttu.

Alternatiivina näeb autor olemasolevate kontrollimeetodite (nt valikkontroll) tõhustamist, aga ka alles katsetuste etapis olevaid uusi võimalusi, nt kasutada teatud keemilisi ühendeid, mis on võimelised tuvastama lõhkeaineid või skannereid (laser-, nn lõhna-, aga ka materjaliskannerid), mille abil on võimalik kindlaks teha nii lõhkeaine kui ka lõhkeainejääkide olemasolu inimkehal ja riietel.

Kehaskanner ei anna mingit garantiid turvalisemaks lennuliikluseks. Analüüsi tulemusena ilmnes rohkem vajakajäämisi kui kasulikkust. Turvalisus ja vabadus on demokraatlikus ühiskonnas olulise tähendusega, kuid turvalisuse minimaalse kasvu nimel ei tohiks rikkuda põhiõigusi ja isiklikku sfääri. Põhiseaduse aspektist lähtudes on kehaskannerite lennujaamades kasutamine ebaproportsionaalne ega ole õigustatud.

Refereerinud Tiia Melts

VÕIMALUSTEST VIHkamISE JA VIHA ÕHUTAMISE PIIRAMISEKS INTERNETIS : ÕIGUSREGULATSIOON JA ALTERNATIIVID

James Banks

**European Regulation of Cross-Border Hate Speech in Cyberspace : The Limits of Legislation
European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice. Vol. 19 (2011), no. 1, p. 1-13.**

Internet – see on juurdepääs teadmistele, ideedele ja infole. Kuid tehnoloogia üleilmastumisel on ka teine, vähem meeldiv pool. Anonüümne ja kiire interaktiivne arvutivõrk on suurepärase abivahend äärmuslastele ja vihkamispropaganda levitajatele.

Vihkamist väljendava avalduse (*hate speech*) definitsioon on ajas pidevalt muutunud ja tekitab siiani vaidlusi. Internetis leviva vihkamispropaganda puhul käsitleb valdav osa akadeemilisest diskussioonist rassismi ja ksenofoobia teemat. Ka käesoleva artikli arutelu keskendub eelkõige rassistliku ja ksenofoobse sisuga veebi õigusregulatsioonile.

Esimene vihkamist õhutav veebileht loodi 1995. aastal. Sajandivahetusel hinnati selliste veebilehtede arvuks 400 ja kümme aastat hiljem juba 8000. Lisaks veebilehtedele on äärmuslikud rühmitused alustanud sotsiaalvõrgustike Facebook, Youtube ja Myspace hõivamist, kasutades võrgustikke viha ja vihkamist

väljendavate sõnumite edastamiseks, et liita varem eraldi tegutsenud väiksemaid rühmitusi ja luua ühist identiteeti. Rassistlikud ja vihkamisest ajendatud rünnakud tabavad kasutajaid ka foorumites, blogides ja e-posti teel.

Riikide õigusregulatsioon erineb sellise tegevuse tõkestamisel märkimisväärselt, kuna suhtumine sõnavabadusse on ajaloo vältel kujunenud erinevalt. Suurim vastuolu valitseb Ameerika Ühendriikide ja Euroopa vahel. Vastuolu selgitamiseks analüüsitakse artiklis kaasust Yahoo! vs. *La Ligue Contre le Racisme et l'Antisemitisme*. Yahoo! oksjonite veebileht vahendas natsisümboolikaga meenete müüki. Prantsusmaa kohus otsustas, et teenuse pakkuja peab piirama Prantsusmaa kodanike juurdepääsu sellisele veebisule või maksma trahvi. Yahoo! pöördus omakorda Ameerika Ühendriikide kohtu poole ja saavutas otsuse, mille kohaselt Yahoo! tegevus on kaitstud Ameerika Ühendriikide põhiseaduse esimese parandusega, mis tagab usu-, sõna-, ajakirjandusvabaduse, rahvakogunemiste ja petitsiooniõiguse. Täiendava seisukoha esitasid Ameerika Ühendriikide kaubanduskoda ja mitmed tööstusühendused. Nende hinnangul ei kuulu Yahoo! tegevus Prantsusmaa jurisdiktsiooni, sest Yahoo! on Ameerika Ühendriikide ettevõtte, mis pakub Ameerika kodanikele suunatud ingliskeelset teenust, kasutades selleks Ameerika Ühendriikide territooriumil asuvaid arvuteid.

Esimese sammu seadusandluse harmoneerimiseks tegi 47 riiki ühendav Euroopa Nõukogu, võttes vastu küberkuritegevuse konventsiooni¹. Konventsioonile lisati arvutivõrkude abil sooritatud rassistlikke ja ksenofoobseid kuritegusid käsitlev protokoll². 2010. aasta alguseks oli protokolliga allkirjastanud 32 ja ratifitseerinud 15 liikmesriiki. Euroopa Nõukogu kutsus lepingute mõju suurendamiseks nendega liituma peale liikmesriikide ka väljaspool Euroopat asuvaid riike. Ameerika Ühendriigid allkirjastasid ja ratifitseerisid küberkuritegevuse konventsiooni, kuid keeldusid liitumast protokolliga, milles sätestatu on vastuolus nende põhiseaduse esimese parandusega. Ameerika Ühendriikide kõrvalejäämine muudab konventsiooni mõju piiratuks, sest märkimisväärne osa vihkamist õhutavaid avaldusi pärineb Ameerika Ühendriikide territooriumilt. Kahepoolsete lepingute puudumise tõttu ei ole Ühendriikidel kohustust anda Euroopa riikidele välja vaenavate sõnumite levitamises süüdistatavaid isikuid.

Autor nendib, et ainuüksi karistusõiguslikest meetmetest ei piisa Internetis viha ja vihkamise õhutamise takistamiseks. Ta käsitleb lisavõimalusena nelja alternatiivi. Esiteks Interneti-teenuste pakkuja (*Internet Service Provider, ISP*) iseregulatsioon tema hallatava veebisisu sõelumisel ja kasutajatega teenuse tingimustes (*Terms of Service, TOS*) kokku leppimine. Kui kasutaja eirab lepingutingimusi, on teenusepakkujal õigus vaenava sisu kustutada või keelduda teenuse edasisest osutamisest. Teine lahendus on filtreerimine geograafilise lokaliseerimise tehnoloogia abil, mis võimaldab riikidel kontrollida infovoogu ja filtreerida sobimatu materjal välja või blokeerida oma riigi kodanike juurdepääs sellistele veebilehtedele. Ka erakasutajatel on võimalik hankida vastava tarkvara pakette. Kolmanda lahendusena soovib autor korraldada kampaaniaid kasutajate teadlikkuse tõstmiseks. Neljas lahendus on pidev Interneti-monitooring, mida teevad kas organisatsioonid, näiteks Anti-Defamation League ja Simon Wiesenthali keskus või kasutajad, kes teavitavad rassistlikust ja ksenofoobsest veebisistust teenusepakkujaid või vastavaid asutusi.

Kokkuvõtteks tõdeb autor, et lõimides seadusandluse ja tehnoloogia võimalusi ning tõstes kasutajate teadlikkust, on võimalik Internetis levivat viha ja vihkamise õhutamist oluliselt piirata, eksimata sealjuures teadmiste, ideede ja info vaba leviku põhimõtte vastu.

Refereerinud Li Lind

¹ Council of Europe Convention on Cybercrime <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Treaties/html/185.htm>

² Additional Protocol to the Convention on cybercrime, concerning the criminalization of acts of a racist and xenophobic nature committed through computer systems <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Treaties/html/189.htm>

GEENIUURINGUTEST JA ÕIGUSEST PRIVAATSUSELE

Atina Krajewska

The Right to personality in (post-)genomic medicine : a new way of thinking for the new frontier
European Human Rights Law Review (2011) no. 1, p. 54-70.

Pärast seda, kui 20 aastat tagasi algatati Inimese genoomi projekt (*Human Genome Project*), on DNA andmete kogumine, geneetiliste testide tegemine ning geeniuringud saanud osaks meie igapäevaelust. Geneetilise informatsiooni kogumisega kaasnevad andmekaitse probleemid ja eraelu puutumatus küsimused ning üha enam on tekkinud vajadus uue, inimgeeniinfot puudutava eraldi regulatsiooni järele. Autori eesmärk on tuua välja põhjused, miks senine geneetilise privaatsuse (*genetic privacy*) kaitse kontseptsioon vajab täiustamist ning pakkuda võimalikke lahendusi olukorra parandamiseks.

Kõigepealt annab autor ülevaate molekulaarsete eluteaduste (*molecular life sciences*) arengust geneetilise privaatsuse aspektist. Geneetilist privaatsust käsitletakse osana inimõigustest. Tasakaal tuleb leida inimväärkuse tagamise, eraelu puutumatus, isikuõiguste, identiteedi, uurimis- ja teadustöövabaduse ning avaliku huvi vahel, mis muudab regulatsiooni loomise keeruliseks. Autor peatub kahel erineval andmekaitsemudelil genoomikas. Esimene mudel võtab geneetilisi andmeid unikaalsetena ja nõuab andmete ranget kaitset. Teine mudel lähtub privaatsuse küsimustes geeniuringutest ja meditsiinipraktikast ning põhineb arusaamal, et geneetiline informatsioon ei erine muudest delikaatsetest isikuandmetest. Seega võib eeskujuna kasutada üldist privaatsust ja andmekaitset puuduvat regulatsiooni. Euroopas eksisteerivad mõlemad mudelid varieeravas tõlgenduses, kuna valitsevad arusaamad eraelu puutumatus ja isikuandmete kaitsest on erinevad.

Autor toob esile uue lahenduse loomist raskendavaid tegureid. Näiteks arenenud infotehnoloogia, mis võimaldab luua erinevaid andmestikke ning töödelda eriti keerulisi geneetilisi andmeid; ülemaailmsed biopangad; Internetis vabalt kättesaadava geneetilise informatsiooni suur hulk; tarbijale otse kättesaadavad geneetilised testid, mille tulemused on kontrollimatud ja üsna sageli ebaadekvaatsed. Seetõttu kerkivad taas üles privaatsuse tagamise ja terviseinfo konfidentsiaalsuse, aga ka tõepäraste andmete saamise ja infotele juurdepääsu reguleerimise küsimused. Geneetilised andmed on ajas muutumatud, üliolulised andmed, mis aitavad tuvastada isikut ja ennetada võimalikke terviseprobleeme, seda ka pereliikmetel. Sellistele andmetele ei tohi lubada kolmandate isikute vaba juurdepääsu. Paljudes riikides puudub geneetilist informatsiooni käsitlev spetsiaalne õigusregulatsioon. Enamik riike tugineb Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni sättele, mis puudutab õigust eraelu kaitsele, Euroopa Liidu (EL) põhiõiguste hartale ja oma riigi põhiseaduses sätestatule. Suurimaks eeskujuks peab autor just Saksa põhiseadust ja andmekaitse regulatsiooni, mis on autori hinnangul üks tugevamaid isikuandmete kogumise, töötlemise ja kaitse valdkonnas.

Põhipunktideks uue ja ühtse regulatsiooni loomisel peab autor biopangainfo kaitse tagamist, terviseinfo konfidentsiaalsust geeniproovide ja sellega seotud andmete töötlemisel, andmetele ligipääsetavuse reguleerimist kolmandate isikute suhtes, doonorite õiguste kaitset, biopanga protseduuride ja eesmärkide läbipaistvust, dokumentatsiooni korrashoidu ja järelevalvet ning biopanga avalikult juurdepääsetava registri loomist.

Inimese genoomi projekti raames edasi arenenud molekulaarteadus on andnud uue mõõtme ka inimõigustega seotud probleemidele, millest geneetilise privaatsuse kaitse õigusregulatsioon moodustab vaid ühe osa. Autor tõdeb, et üldise andmekaitsega ühise regulatsiooni loomine on keeruline, kuna geneetilisi andmeid ei saa käsitleda tavapärase isikundmetena. Euroopa riikides toetatakse praegu veel

eraelu ja isikuandmete kaitset puudutavatele õigusaktidele. Autor on aga seisukohal, et Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon, Euroopa Liidu põhiõiguste harta ning Saksamaa vastav õigusregulatsioon võiksid saada geneetilise privaatsuse reguleerimise aluseks.

Refereerinud Marili Rähn

IMMIGRATSIOONI ÕIGUSREGULATSIOONIST EUROOPA LIIDUS

Adam Luedtke

**Uncovering European Union immigration legislation : policy dynamics and outcomes
International Migration. Vol. 49 (2011), no. 2, p. 1-27.**

Artiklis analüüsitakse Euroopa Liidu (EL) immigratsioonipoliitika õigusregulatsiooni harmoniseerimise dünaamikat. ELi liikmesriigid on teinud tõsiseid katsetusi ELis ühtse immigratsioonipoliitika loomiseks, millega seoses on esile kerkinud mitmed olulised küsimused. Kas rahvusriigid suudavad säilitada kontrolli ELi immigratsioonipoliitika üle, kui see ei toetu enam riiklikule kapitalile? Kas liigutakse riigiülese võimu suunas, kus Euroopa Parlament, komisjon ja kohus laiendavad oma mõju? Kuidas kasutavad ELi institutsioonid oma volitusi immigrantide õiguste kaitseks?

Autor peatub põgusalt immigratsioonipoliitika kujunemisel ning Haagi programmi ja Lissaboni lepingu mõjul sellele. Alates 1987. aastast, kui ühtse Euroopa akt (*Single European Act*) sätestas ELi kodanike õiguse elada, töötada ja isegi hääletada mõnes teises ELi liikmesriigis, on Euroopa liikunud kahetasandilise immigratsioonisüsteemi poole: erioigused ja privileegid ELi kodanikele ning nende puudumine kolmanda riigi kodanikele. 1. mail 1999 jõustunud Amsterdami lepinguga läksid asüüli- ja immigratsiooniküsimused valitsuste koostöö pädevusest üle Euroopa Ühenduse pädevusse.

Autor nendib, et ELi institutsioonid eelistavad suhteliselt liberaalset regulatsiooni, kasutades sel eesmärgil ära oma institutsionaalset võimu. Enamik liikmesriike aga pooldab küllaltki piiravat poliitikat. Kui riigisisised ametkonnad näevad kolmandate riikide kodanikes (*third-country nationals*) julgeolekuohtu, suhtuvad „eurokraadid” Brüsselis välismaalaste õigustesse ja vabadustesse suurema sümpaatiaga ning on valmis kasutama oma mõjuvõimu paljude kolmandate riikide kodanike olukorra parandamiseks Euroopas. Paradoksaalselt on „eurokraadid” vabamad immigrante pooldavates seisukohtades, kuna erinevalt liikmesriikide ametnikest ei tunne nad otsest valijaskonna survet. Seega mõlema leeri poliitilise surve määrab tulem, mis saadakse soovitud immigratsioonipoliitika elluviimisel.

Riigisisest poliitikat käsitleb autor Belgia, Prantsusmaa ja Suurbritannia näitel, tuues sellega esile erinevad suhtumised immigratsiooni kontrolli üle ELis. Belgia on kontrolli tugevaim toetaja, Suurbritannia suurim oponent ja Prantsusmaa kord-toetaja-kord-oponent-positsioonis.

Autor võrdleb ELi seadusandlike dokumente ning analüüsib kolme direktiivi ja nende üle peetud läbirääkimiste põhjal, miks teatud direktiivid on olnud edukad ja teised mitte. Õnnestunud direktiividena käsitleb autor direktiivi pikaajalistest elanikest kolmandate riikide kodanike staatuse kohta (*The Long-term Residents Directive*)¹ ja direktiivi perekonna taasühinemise õiguse kohta (*The Family Reunification Directive*)² ning vähemedukatest majandusmigrantide direktiivi (*The Economic Migrants Directive*). Autor annab neile hinnangu ELi õiguse aspektist ning vaatleb, kas on rakendunud riigisisised eelistused ning mil määral on riigiüleised institutsioonid seadnud piiranguid immigrantide õiguste ja vabaduste

³ [Euroopa Nõukogu direktiiv 2003/109/EÜ 25. novembrist 2003 pikaajalistest elanikest kolmandate riikide kodanike staatuse kohta](#)

⁴ [Euroopa Nõukogu direktiiv 2003/86/EÜ 22. septembrist 2003 perekonna taasühinemise õiguse kohta](#)

suurendamisele. Empiirilise tõendusena kasutab autor peamiselt Brüsseli, Pariisi ja Londoni ekspertide ja asjaosalistega tehtud intervjuusid, kuid ka teiseseid allikaid.

Läbirääkimiste analüüsi tulemusena ilmnes, et õnnestusid need direktiivid, mis esindasid ühte kolmest kategooriast: immigrantide sotsiaalne integratsioon, vähem tähtsad valdkonnad või suuremat tähelepanu nõudvad teemad, milles riigisisene regulatsioon kaitses immigrantide õigusi. Läbikukkunud direktiivideks võib pidada neid, milles immigrantide õigused jäid riigisisese regulatsiooni kaitseta. Majandusmigrantide direktiivi ebaedu võis mõjutada ka läbirääkimiste ajal valitsenud ebasoodne majanduskliima.

Kolmandatest riikidest pikaajaliste elanike staatuse direktiivi põhjal järeldab autor, et tugeva riigisisese õiguskaitseregulatsiooniga riigid, nagu Belgia, Soome, Prantsusmaa, Holland ja Rootsi, toetasid Euroopa Komisjoni vastavat eelnõu ning eelistasid n-õ siduvamat direktiivi, mille tõttu tuli neil aga riigisisest regulatsiooni liberaliseerida. Samas ühinesid need riigid komisjoniga, et tõkestada immigrantide suhtes vähem liberaalsete liikmesriikide katseid direktiivi karmistada. Autor rõhutab, et kõnealused direktiivid kohustavad ka 12 uut liikmesriiki (ning tulevasi liitujaid) rakendama regulatsioone, mis on üldjuhul palju leebemad nende riigisisest õigusest. Seega on Euroopa Komisjonil õnnestunud mõnevõrra rohkem kindlustada immigrantide õigusi.

Tähtsaimana seadusandlikest võitudest toob autor lõpetuseks välja n-õ institutsionaalseid võidud, millega nii Euroopa Komisjon, parlament kui ka kohus suurendasid oma tegevusvabadust immigrantide õiguste kaitsmisel.

Refereerinud Ivi Smitt

RAAMATUTUTVUSTUS : ÜRO JULGEOLEKUNÕUKOGU ROLLIST MAAILMA POLIITIKA KUJUNDAJANA

David L. Bosco

**Five to Rule Them All : The UN Security Council and the Making of the Modern World
Oxford ; New York : Oxford University Press, 2009. x, 310 lk.**

Ühinenud Rahvaste Organisatsioon (ÜRO) asutati 1945. aastal. Üks tema peamisi organeid on Julgeolekunõukogu (*Security Council*), mille viit püsiliiget (Suurbritannia, USA, Hiina, Prantsusmaa ja Venemaa) peetakse tänapäeva maailma superjõuks. Neis riikides elab kokku 30% kogu maailma rahvastikust ning nad moodustavad enam kui 40% maailma majandusest (*economic output*). Sõjanduses on nende riikide mõju veelgi suurem – nende kontrolli all on üle 26 000 tuumalõhkepea ehk 99% maailmas olemas olevaist. Sõjateenistusse on värvatud 5,5 miljonit meest ja naist. Kui Julgeolekunõukogu liikmesriigid oma jõud ühendaks, suudaksid nad pidada sõdu, kehtestada blokaade, kukutada valitsusi ning rakendada sanktsioone. Ja seda kõike rahvusvahelise üldsuse nimel. Autori väitel pole nõukogu võimul sisuliselt mingeid piire.

Julgeolekunõukogu olemus tugineb eeldusele, et viiel suuremal ja tugevamal riigil on õigus ja kohustus maailma kaitsta. Kui ülejäänud ÜRO struktuur nõuab liikmesriikide võrdsust, siis Julgeolekunõukogu liikmetele on antud märksa suuremad volitused. Oma peaaegu 70-aastase tegevuse jooksul on Julgeolekunõukogu just rahu ja korra tagamise eesmärgil rakendanud nii õigusliku, diplomaatilise kui ka sõjalise iseloomuga meetmeid. Autori hinnangul on tema tegevus muutunud alates 1980-ndatest järjest aktiivsemaks. Näiteks on heaks kiidetud sõjalised interventsioonid Bosniaasse, Somaaliasse, Haitile ja Kuveiti; sanktsioone on kehtestatud Serbiale, Liibüale ja Sudaanile; sõjakuritegude ja -kurjategijate üle kohtupidamiseks on asutatud mitmeid tribunale ning tegeletud terrorismi finantseerimise allikatega.

Kuigi Julgeolekunõukogu tegevus on olnud läbi aegade väga jõuline, võib sellest hoolimata jääda mulje, et talle pandud lootusi ei ole suudetud õigustada. Endiselt leidub maailma eri paigus konfliktikoldeid ja rikutakse rängalt inimõigusi, mis suurendab massiliselt põgenike hulka; kasvab narkootikumide levik, vaesus, äärmuslus. Kuigi võib tunduda, et Julgeolekunõukogu liikmesriigid ei ole suutnud tõusta kõrgemale oma riiklikest huvidest ega tagada maailmale oodatud rahu ja stabiilsust, on raamatu autor teisel seisukohal. Ta leiab, et peale ÜRO põhikirjaga sätestatud väga üldiste ja globaalsete eesmärkide on Julgeolekunõukogul ka varjatud eesmärk – ennetada konflikte maailma suurimate ja võimsamate riikide vahel. Vaatamata üsna levinud arusaamale, et Julgeolekunõukogu tegevus ei ole praegusel kujul efektiivne ning vajaks kindlasti reformimist, tõdeb autor, et just tänu sellisele koostöövormile on suudetud tagada rahu ja stabiilsus maailmas valitsevate jõudude vahel. Julgeolekunõukogu on seega täitnud talle pandud ülima eesmärgi – 70 aasta vältel ei ole suurriigid sattunud omavahelistesse konfliktidesse. Kogu ülejäänud maailmas valitsev heaolu ja rahu on autori arvates teisejärguline.

Vaadeldavas monograafias annab autor ülevaate ÜRO Julgeolekunõukogu loomisest ja tegevusest, tema ülesannetest, eesmärkidest, edulugudest ja läbikukkumistest. Materjali kogumise sügavusest ja ulatusest annab ülevaate märkimisväärne kirjanduse nimestik, mis sisaldab ka rohkesti arhiivimaterjale. Peamiselt pärinevad need Suurbritannia ja Ameerika Ühendriikide arhiividest, kus materjalide kättesaadavus on Hiina või Venemaaga võrreldes tunduvalt lihtsam. Selle lünga kompenseerimiseks on autor intervjuerinud mitmeid diplomaate, mitte ainult Julgeolekunõukogu püsiliikmete, vaid ka ajutiselt liikmeks valitavate riikide esindajate seast.

Raamat on jaotatud peatükkideks umbes kümneaastaste perioodide kaupa alustades Julgeolekunõukogu loomisest ja lõpetades 2000-ndate esimese kümnendiga. Vaadeldakse näiteks külma sõja aega, ÜRO rahuvalvemissioonide ja -operatsioonidega seotud asjaolusid, esitatakse väljavõtteid sõnavõttudest ja debattidest, avatakse üldsuse eest sageli varjatud rahvusvahelise poliitika telgitaguseid ning käsitletakse maailma poliitikat mõjutanud diplomaatide ja riigipeade vahelisi suhteid, nagu Henry Kissinger, Sergei Lavrov, Boris Jeltsin, Ronald Reagan, Margaret Thatcher, Colin Powell, Joschka Fischer, Saddam Hussein, Madeleine Albright ja väga paljud teised. Raamat on varustatud rohke pildimaterjaliga.

Raamatu autor David L. Bosco on Fullbrighti stipendiaat, lõpetanud Harvardi Ülikooli, omandanud magistrkraadi Cambridge'i Ülikoolis ja õigusteaduste doktori kraadi Harvardi Ülikoolis. Autor on praktiseerinud advokaadina õigusbüroos, töötanud vanemtoimetajana ajakirjas Foreign Policy, poliitikaanalüütiku ja ajakirjanikuna Bosnia ja Hertsegoviina küsimustes ning ÜRO-NATO põgenike repatrieerimise ühisprojekti asedirektorina Sarajevos. Praegu töötab David L. Bosco Washingtonis [Ameerika Ülikooli](#) õppejõuna.

Refereerinud Jane Makke

VALIK UUSI ARTIKLEID INGLISE, SAKSA, SOOME JA VENE KEELES

ÕIGUSE ÜLDKÜSIMUSED

Bezirci, Pervin Dedeler. Accessing legal information in Turkey // International Journal of Legal Information (2010) nr. 2, lk. 165-176. Türgi õigusinfo allikatest (andmebaasid, bibliograafiad, ajakirjad).

Griss, Irmgard. Das *European Law Institute* – eine gemeinsame Initiative // Zeitschrift für Europäisches Privatrecht (2011) nr. 2, lk. 231-234. Viinis 23.–24. novembril 2010 toimunud Euroopa Õigusinstituudi (*European Law Institute*, ELI) asutamise seotud projektgrupi konverentsist (Euroopa Ülikool-Instituudi initsiatiiv).

Hauser, Paul ; Wendenburg, Felix. Das (obere) Ende der Notenskala // Zeitschrift für Rechtspolitik (2011) nr. 1, lk. 18-21. Juristieksami hindamisest ja ettepanekutest uue hindamiskaala kasutuselevõtuks.

Lindroos-Hovinheimo, Susanna. Miten lakia tulkitaan? : erään oikeusteoreettisen kysymyksen suomalaista historiaa // Lakimies (2011) nr. 2, lk. 278-298. Õigusaktide tõlkimise teooriast ja Soome õigustõlke ajaloost.

Mamitova, Natalija. Pravovaja ekspertiza Rossiiskogo zakonodatelstva: voprossõ teorii i praktiki // Gossudarstvo i pravo (2010) nr. 11, lk. 5-14. Venemaa seaduste õiguslikust ekspertiisist.

Reiman, Jeffrey. No idea of justice: a social contractarian response to Sen and Nussbaum // Criminal Justice Ethics (2011/Apr) nr. 1, lk. 23-38. Õigluse olemusest ja piiridest (Seni ja Nussbaumi filosoofia).

Rüthers, Bernd. Rechtswissenschaft ohne Recht? // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 7, lk. 434-436. Juristide arutelust normiloovate kohtulahendite põhjendamise kohta, eriti kõrgema astme kohtutes.

Thiel, Markus. „Der Schutzauftrag des Recht“ – 70. Jahrestagung der Vereinigung der Deutschen Staatsrechtslehrer vom 29. September bis 2. Oktober 2010 in Berlin // Archiv des öffentlichen Rechts, (2011/Mar) nr. 1, lk. 130-146. Ülevaade 29. septembrist – 2. oktoobrini 2010 Berliinis toimunud Saksa Riigiõiguse Õppejõudude Ühenduse konverentsil käsitletud probleemidest (privaatsuse kaitse; napid vahendid ja õiglase jaotus tervishoiuanduses; haldusmenetlus; tarbijakaitse).

Tihhomirov, J. A. Povedeniye v obštšestve i pravo // Žurnal rossiiskogo prava (2011) nr. 2, lk. 5-11. Õigussotsioloogiast, inimkäitumisest ja suhtumisest õigusnormidesse.

ÕIGUSAJALUGU

Antonov, Mihhail. Integratsiya znaniya o prave i obštšestve v tvortšestve Oigena Erlihha // Gossudarstvo i pravo (2011) nr. 1, lk. 79-87. Austria õigusteadlase ja õigussotsioloogia rajaja Eugen Ehrlichi (1862–1922) tegevusest.

Brugger, Winfried. Georg Jellineks Statuslehre: national und international // Archiv des öffentlichen Rechts (2011/Mar) nr. 1, lk. 1-43. Riigi- ja rahvusvahelise õiguse teadlase Georg Jellineki (1851–1911) sotsiaalteooriast ja staatuseõpetusest (moodsa suveräänse riigi staatus). Kokkuvõtte inglise keeles lk. 43.

Fox, D. The Case of the mixt monies: confirming nominalism in the common law of monetary obligations // The Cambridge Law Journal (2011/Mar) nr. 1, lk. 144-174. Rahaliste kohustuste ja raha kontseptsiooni kujunemisest Inglise õiguses 17. sajandil Gilbert vs. Brett kohtuasja näitel (*Case of Mixt Monies*).

Halpin, Andrew. Austin's methodology? His bequest to jurisprudence // The Cambridge Law Journal (2011/Mar) nr. 1, lk. 175-202. Briti õigusfilosoofi John Austini (1790–1859) õigusteooriast (õiguspositivism).

Ilina, T. N. Praktitšeskaja podgotovka juristov v Rossiiskoi imperii v 1864–1917 gg // Istorija gossudarstava i prava (2010) nr. 18, lk. 15-18. Juristide väljaõppest Venemaal 1864–1917.

Kembajev, Ž. M. Projekt objedinenija gossudarstv Jevropõ i mira L. A. Kamarovskogo // Žurnal rossiiskogo prava (2011) nr. 1, lk. 102-109. Vene juristi ja rahvusvahelise õiguse spetsialisti Leonid Alekseejevitš Kamarovski (1846–1912) Euroopa ühendamise projektist.

Kostin, J. V. Idei sootnošenija prava i spravedliovosti v istorii politiko-pravovoi mõsli Drevnei Rusi // Istorija gossudarstava i prava (2010) nr. 18, lk. 7-10. Õigusest ja õiglusest Vana-Vene riigi õiguspoliitikas.

Mihhejeva, I. V. Rossiiskoje pravotvortšestvo: traditsionnõje aktsentõ istorii // Žurnal rossiiskogo prava (2010) nr. 10, lk. 98-105. Õigusloome traditsiooni kujunemisest Venemaal 19.–20. sajandil.

Žumaganbetov, Talgat. Zolotaja Orda. Istotšniki prava // Gossudarstvo i pravo (2011) nr. 1, lk. 104-106. Mongolite ja Kuldhordi ühiskonna õigusnormide allikatest.

Verbina, O. L. Pravovoje regulirovanije predprinimatelskoi dejatelnosti v Rossii vo vtoroi polovine XIX veka // Istorija gossudarstva i prava (2010) nr. 18, lk. 25-28. Ettevõtlust reguleerivatest õigusaktidest Venemaal 19. sajandi teisel poolel.

TSIVILÕIGUS

Beuthien, Volker. Zur Funktion und Verantwortung juristischer Personen im Privatrecht // Juristenzeitung (2011) nr. 3, lk. 124-130. Juriidilise isiku kohustusest ja vastutusest eraõiguses.

Christandl, Gregor. Das italienische Nichtvermögensschadensrecht nach 2008 – eine Lektion für Europa? // Zeitschrift für Europäisches Privatrecht (2011) nr. 2, lk. 392-405. Mittevõimalise kahju hüvitamisest Itaalia õiguses kassatsioonikohtu 2008. aasta 11. novembri lahendi mõjul.

Diercks-Harms, Kerstin. Kosmetische Tätowierungen – Rechtsprobleme bei fehlerhafter Leistung // Monatsschrift für Deutsches Recht (2011) nr. 8, lk. 462-466. Materiaalsest ja moraalsest vastutusest kosmeetiliste teenuste (tätoveeringud, püsimeik vms) osutamisel.

Gutnikov, O. V. Optimizatsija vidov juriditšeskih lits v sootveststvii s potrebnostjami grazdanskogo oborota // Žurnal rossiiskogo prava (2011) nr. 1, lk. 54-62. Juriidilise isiku vormide (äriühingud, mittetulundusühingud) regulatsioonist Vene tsiviilseadustikus.

Harmathy, Attila. The impact of the practice of the European Court of Justice on the civil and commercial law of the member states of the European Union // European Review of Private Law (2010) nr. 3, lk. 429-441. Euroopa Kohtu otsuste mõjust tsiviilõigusele ja äriõigusele liikmesriikides.

Kahler, Björn. Unisexstarife im Versicherungswesen – Grundrechtsprüfung durch den EuGH // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 13, lk. 894-897. Euroopa Kohtu praktikast põhiõiguste kaitsel naistele ja meestele ühtsete tariifide kehtestamiseks kindlustuses.

Paal, Boris P. ; Guggenberger, Nikolas. Falschparken, Parkkrallen und private Rechtsdurchsetzung // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 15, lk. 1036-1040. Valesti pargitud autode äravedamise ja autoratate blokeerimise lubatavuse tsiviilõiguslikust aspektist.

Rjabova, R. I. Obosoblenõje podrazdelenija // Ekonomiko-pravovoi bjulleten (2011) nr. 3, lk. 3-158. Esindused ja filiaalid Vene tsiviilõiguse mõistes ja nende maksustamise probleemidest.

Röthel, Anne. Form und Freiheit der Patientenautonomie // Archiv für die civilistische Praxis (2011) nr. 2, lk. 196-220. Patsiendi otsustamisõigusest ja -vabadusest ning nn patsiendikorraldusest Saksa tsiviilseadustiku mõistes.

Ziche, Christian ; Wehnert, Anita. Die Haftung von Verwaltungsratsmitgliedern eines Zweckverbands // Die Öffentliche Verwaltung (2011) nr. 8, lk. 310-317. Sihtasutuse haldusnõukogu liikmete vastutusest.

Vitrjanskii, V. V. Rol institutov grazdanskogo prava v minimizatsii posledstvii ekonomitšeskogo krizissa // Žurnal rossiiskogo prava (2011) nr. 1, lk. 14-20. Vene tsiviilkoodeksi muutmise eelnõust (juriidiliste isikute süsteem ja asjaõigus) majanduskriisi tagajärgede minimeerimisel.

Asjaõigus

Akkermans, Bram. Concurrence of ownership and limited property rights // European Review of Private Law (2010) nr. 2, lk. 259-284. Piiratud omandiõigusest Saksa ja Inglise õiguses.

Böttcher, Roland. Die Entwicklung des Grundbuch- und Grundstücksrechts im Jahr 2010 // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 12, lk. 822-830. Arengusuundadest kinnisvara ja kinnistusraamatuga seotud regulatsioonides Saksamaal 2010. aastal.

Ioirõš, Abram ; Pitel, Viktor ; Artemova, Jelena. Regulirovanije prav sobstvennosti na jadernõje materialõ v Rossiiskoi Federatsii // Gossudarstvo i pravo (2011) nr. 2, lk. 46-55. Tuumaenergiaga seotud ainete omandiõigusest Venemaal.

Lehavi, Amnon ; Licht, Amir N. BITs and pieces of property // The Yale Journal of International Law (2011) nr. 1, lk. 115-166. Investeerimislepingutest asjaõiguses.

Milger, Karin. Miete und Kautio in der Zwangsverwaltung // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 18, lk. 1249-1255. Korteriomandi suhdalduusest (*Zwangsverwaltung*) tsiviilseadustiku tõlgenduses ja Liidu Ülemkohtu praktikas.

Mozolin, V. P. Modernizatsija prava sobstvennosti v ekonomitšeskom izmerenii // Žurnal rossiiskogo prava (2011) nr. 1, lk. 26-30. Omandiõiguse ajakohastamisest Venemaal.

Nigmatullina, E. F. Pravovõje ossobennosti vkljutšeniija lesnõhh utšastok v granitõ naseleñnõhh punktov // Žurnal rossiiskogo prava (2011) nr. 2, lk. 89-96. Metsa omandivormist Venemaal ja linnaehitusest linna lähialade arendamisel.

Rasinaho, Vesa. Panttioikeus osakkeeseen yhtiõoikeudellisissa muutostilanteissa // Lakimies (2011) nr. 2, lk. 248-277. Soome pandiõigusest seoses muudatustega aktsiaseltse puudutavas regulatsioonis ja aktsiate pantimisest.

Võlaõigus

Beale, Hugh. The impact of the decisions of the European courts on English contract law : the limits of voluntary harmonization // European Review of Private Law (2010) nr. 3, lk. 501-526. Euroopa Kohtu otsuste mõjust Inglismaa ja Walesi lepinguõigusele.

Consumer Credit and Payment Services (Control) Act 2009 // Commercial Laws of Europe (2011/Feb) lk. 33-143. Saksamaal 29. juulil 2009 vastu võetud seadusest (2008, BGBL (D) I 2355), mis käsitleb tarbijakrediiti ja makseteenuseid.

Fennell, Lee Anne. Unbundling risks // Duke Law Journal (2011/Mar) nr. 6, lk. 1285-1365. Kindlustusest, kindlustusriskidest ja alternatiividest Ameerika Ühendriikide kindlustusturul.

Greiner, Stefan. Grenzfragen des Erfolgsbezugs im Werkvertragsrecht // Archiv für die civilistische Praxis (2011) nr. 2, lk. 221-261. Tulemustasust töövõtulepingus, erinevustest teenistuslepingutega (tõolepingutega) ja Liidu Ülemkohtu vastavast praktikast.

Hoffrén, Mia ; Anderssen, Harald Benestad. Asuntokaupan suojaroolien yksipuolisuus – suomalaisten ja norjalaisten virhesäännõsten vertailua ja kritiikkiä // Lakimies (2011) nr. 1, lk. 41-63. Vastutuse regulatsioonist Soome ja Norra õiguses korteri müügil tekkida võivate vigade eest.

Jegorova, M. A. Prekraštšeniye objazatelstv smertju graždanina // *Zakonodatelstvo* (2011) nr. 3, lk. 11-17. Kohustuste lõppemisest isiku surma või asutuse likvideerimise korral Vene lepinguõiguses.

Karlia-Palomäki, Christina. Lupauksen sitovuudesta sopimukseen // *Lakimies* (2011) nr. 2, lk. 387-396. Lubaduse siduvusest Soome lepinguõiguses.

Kredig, Alexander ; Uffmann, Katharina. Kostenfallen im elektronischen Geschäftsverkehr // *Zeitschrift für Rechtspolitik* (2011) nr. 2, lk. 36-39. Tarbijakaitsest näiliselt tasuta saadavate Interneti-teenuste eest ja justiitsministeeriumi ettepanekust õigusregulatsiooni täiendamiseks.

Menšenin, P. A. Ossobennosti sostava i predpossõlok desitvitelnosti predvaritel'nogo dogovora // *Žurnal rossiiskogo prava* (2011) nr. 2, lk. 110-118. Eellepingust Vene tsiviilseadustikus.

Mulheron, Rachael. Recent milestones in class actions reform in England : a critique and a proposal // *The Law Quarterly Review* (2011/Apr) lk. 288-315. Kollektiivhagi puudutava kahju hüvitamise reformist Inglismaal ja vastavast kohtupraktikast.

Rittner, Fritz. Der privatautonome Vertrag als rechtliche Regelung des Soziallebens // *Juristenzeitung* (2011) nr. 6, lk. 269-274. Lepinguvabadusest ja lepinguõigusest kui osast õigussüsteemis.

Sivakov, D. O. Ossobennosti dogovornõhh otnošenii v oblasti rõbnogo hozjaistva // *Žurnal rossiiskogo prava* (2011) nr. 2, lk. 55-62. Lepingulistest suhetest loodusvarade kasutamisel kalanduses ja kalatööstuses Venemaal.

Sobczak, Faro. Proportionality in tort law : a comparison between Dutch and English laws with regard to the problem of multiple causation in asbestos-related cases // *European Review of Private Law* (2010) nr. 6, lk. 1155-1179. Hüvitistest asbestiohvritele Hollandi ja Inglise õiguses ning kohtupraktikas.

Timme, Michael. Anspruch auf Vergütung für übersinnliche Leistungen – Magisches beim BGH // *Monatsschrift für Deutsches Recht* (2011) nr. 7, lk. 397-398. Liidu Ülemkohtu lahendist kahju hüvitamise nõude kohta maagia või üleloomulike jõudude kasutamise juhtudel.

Turbanov, A. V. Sistema strahhovaniya bankovskikh vkladov: sovremennost i novõje võzovõ // *Žurnal rossiiskogo prava* (2011) nr. 1, lk. 20-26. Pangahoiuste kindlustamise süsteemist Venemaal.

Uffmann, Katharina. Richtungswechsel des BGH bei der ergänzenden Vertragsauslegung // *Neue Juristische Wochenschrift* (2011) nr. 19, lk. 1313-1317. Hinna kohandamise sätte tõlgendamisest energiatarnelepingutes ja Liidu Ülemkohtu vastavast seisukohast.

Perekonnaõigus

Aden, Menno. Das todesnahe Testament // *Zeitschrift für Rechtspolitik* (2011) nr. 3, lk. 83-86. Surmaeelse testamendi mõistest Saksa pärimisõiguses.

Diehn, Thomas. Das zentrale Testamentsregister // *Neue Juristische Wochenschrift* (2011) nr. 8, lk. 481-484. Keskse testamendiregistri loomisest Saksamaal.

Fötschl, Andreas. The COMPR of Germany and France : epoch-making in the unification of law // *European Review of Private Law* (2010) nr. 4, lk. 881-889. Abieluvara puudutavast õigusregulatsioonist Saksamaal ja Prantsusmaal.

Hall, C. Elizabeth. Where are my children ... and my rights? Parental rights termination as a consequence of deportation // Duke Law Journal (2011/Mar) nr. 6, lk. 1459-1503. Kohtu õigusest piirata illegaalsete immigrantide vanemlike õigusi Ameerika Ühendriikides ja konsulaarsuhete Viini konventsioonist (1963).

Joslin, Courtney G. Searching for harm : same-sex marriage and the well-being of children // Harvard Civil Rights-Civil Liberties Law Review (2011/Winter) nr. 1, lk. 81-101. Samasooliste abielust ning laste heaolust Ameerika Ühendriikide näitel.

Kim, Suzanne A. Skeptical marriage equality // Harvard Journal of Law and Gender (2011/Winter) nr. 1, lk. 37-80. Samasooliste abielust ning võrdõiguslikkusest abielu tähenduses.

Kestilä, Laura ; Heino, Tarja ; Solantaus, Tytti. Nuorten syrjäytyminen – epäsuotuisia polkuja aikuisuuteen // Haaste (2011) nr. 1, lk. 21-23. Noorte (sotsiaalset) tõrjutust ja sellega kaasnevaid probleeme käsitlevast uuringust Soomes.

Langenfeld, Gerrit. Wandlungen des Ehevertrags // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 14, lk. 966-970. Abieluvaralepingust Saksamaal: kujunemine ja ajakohastamine.

Mullally, Siobhan. Citizen children, „impossible subjects” and the limits of migrant family rights in Ireland // European Human Rights Law Review (2011) nr. 1, lk. 43-53. Lastekaitsest ja migrantidele kehtestatud piirangutest Iiri perekonnaõiguses.

Röthel, Anne. Familie und Vermögen im Erbrecht: Aktualisierungen von Erbfolge, Pflichtteil und Besteuerung // Juristenzeitung (2011) nr. 5, lk. 222-228. Pärimisjärglust, sundosa ja pärandi maksustamist puudutavatest muudatustest Saksa pärimisõiguses.

Siebert, Holger. Die Entwicklung des Erbrechts im Jahr 2010 // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 13, lk. 897-904. Pärimisõigust puudutavatest seadusemuudatustest ja kohtupraktikast Saksamaal 2010. aastal (pärimisõiguse ja pärandimaksu reform).

ÄRIÕIGUS

Adams, John N. Giving consumers a remedy in internet sales of goods // The Journal of Business Law (2011) nr. 4, lk. 371-384. E-kaubandusest ja tarbijakaitsest.

Banfi, Cristian A. Defining the competition torts as intentional wrongs // The Cambridge Law Journal (2011/Mar) nr. 1, lk. 83-112. Konkurentsist ja konkurendile tahtlikult kahju tekitamise käsitlest Suurbritannia konkurentsiseaduses ja kohtupraktikas.

Dobson, Paul. Does the ban on pyramid promotional schemes challenge the business model of a typical direct selling company? // The Journal of Business Law (2011) nr. 2, lk. 194-207. Püramiidskeemist toodete otsemüügil ja tarbijakaitsest.

De Muynck, Michiel. Credit cards, overdraft facilities and European consumer protection // European Review of Private Law (2010) nr. 6, lk. 1181-1241. Tarbijakrediidist ning tarbijakaitsest Euroopas.

Grynenko, Anastasija ; Rafsendjani, Mansur Pour ; Weigelt, Alexander. GmbH-Recht in der Ukraine: Änderungen 2010 – Ausblick 2011 // Wirtschaft und Recht in Osteuropa (2011) nr. 3, lk. 77-80. Osühinguid puudutavate õigusaktide muudatustest Ukrainas.

Hirte, Heribert. Die Entwicklung des Unternehmens- und Gesellschaftsrechts in Deutschland im Jahre 2010 // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 10, lk. 656-661. Saksa äri- ja äriühinguõiguse arengust ja seadusemuudatustest 2010. aastal.

Jeremenko, Vladimir. Ossobennosti rossiiskogo zakonodatelstva o zaštite konkurentsii // Gossudarstvo i pravo (2010) nr. 12, lk. 22-33. Vene konkurentsialase õigusregulatsiooni erisustest.

Karzakova, N. A. Predprinimatelskaja dejatelnost nekommertšeskih organizatsii // Bjulleten Ministerstva Justitsii Rossiiskoi Federatsii (2011) nr. 2, lk. 33-36. Mittetulundusühingute ettevõtlusega seotud tegevusest Venemaal.

Laitinen, Erkki K. Assessing viability of Finnish reorganization and bankruptcy firms // European Journal of Law and Economics (2011/Apr) nr. 2, lk. 167-198. Pankrotiregulatsioonist Soome õiguses.

Maier-Reimer, Georg ; Etzbach, Peter. Die Patronserklärung // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 16, lk. 1110-1117. Äriühingu käendamisest Saksa õiguses.

Mähönen, Jukka ; Villa, Seppo. Tärkeät päätökset ja toimivalta osakeyhtiössä // Lakimies (2011) nr. 1, lk. 3-18. Otsustamisest ja volitamisest aktsiaseltsis Soome äriõiguses.

Nikolaenka, Anna ; Hundt, Irina. Umfrage zur Beteiligung deutscher Unternehmen an PPP-Projekten in Russland // Wirtschaft und Recht in Osteuropa (2011) nr. 3, lk. 68-70. Saksa ettevõtete osalemisest Venemaa avaliku ja erasektori partnerlusprojektides (*public private partnership*).

Qu, Charles Zhen. Recent German developments in company controllers' liability in rescue situations : a comparative evaluation // The Journal of Business Law (2011) nr. 4, lk. 330-356. Audiitori vastutust puudutavatest muudatustest Saksa äriõiguses.

Reiss, Jennifer W. Commercializing human rights : trademarks in Europe after *Anheuser-Busch v Portugal* // The Journal of World Intellectual Property (2011/Mar) nr. 2, lk. 176-201. Inimõigustest äriõiguse kontekstis ning kaubamärkidest Euroopas.

Roggemann, Herwig. Das Mitarbeiterkapitalbeteiligungsgesetz von 2009 // Zeitschrift für Rechtspolitik (2011) nr. 2, lk. 49-52. Töötajate kapitaliosaluse seadusest Saksamaal.

Schill, Stephan. Der Schutz von Auslandsinvestitionen in Deutschland im Mehrebenensystem: deutsches, europäisches und internationales Recht // Archiv des öffentlichen Rechts (2010) nr. 4, lk. 498-540. Välisinvesteeringute kaitsest Saksa, ELi ja rahvusvahelises õiguses. Kokkuvõte inglise keeles lk. 539-540.

Schorkopf, Frank. Wahrhaftigkeit im Recht der Grundfreiheiten // Die Öffentliche Verwaltung (2011) nr. 7, lk. 260-267. Põhivabadustest hasartmängude kontekstis ning Euroopa Kohtu 2010. aasta kolme olulisema hasartmänge puudutava lahendi mõjust kohtutele, ametkondadele ja riikide seadusandjaile.

Ulph, Janet. Markets and responsibilities : forgeries and the Sale of Goods Act 1979 // The Journal of Business Law (2011) nr. 3, lk. 261-281. Võltskauba müümisest tarbijale müüja teadmata ning 1979. aasta müügiseadusest.

Vertšenko, N. Nezakonnoje utšastije v predprinimatelskoi dejatelnosti // Zakon i pravo (2011) nr. 2, lk. 84-87. Ebaseaduslikust osalemisest ettevõtlustegevuses.

INTELLEKTUAALNE OMAND

Deazley, Ronan. Copyright and parody : taking backward the gowers review? // The Modern Law Review (2010/Sept) nr. 5, lk. 787-807. Paroodiast autoriõiguse regulatsioonis Suurbritannia näitel.

Mitchell, Joshua N. Promoting progress with fair use // Duke Law Journal (2011/Apr) nr. 7, lk. 1639-1671. Intellektuaalomandi kaitset ja autoriõigust käsitlevast õigusloomest ning kohtupraktikast Ameerika Ühendriikides.

Parchomovsky, Gideon ; Mattioli, Michael. Partial patents // Columbia Law Review (2011) nr. 2, lk. 207-253. Intellektuaalomandi vormidest *quasi-patents* ja *semi-patents*.

Petershagen, Jörg. Der Schutz des Rechts am eigenen Bild vor Hyperlinks // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 11, lk. 705-708. Fotode autoriõigusest (hüperlinkimine Internetis), andmekaitsest ja kunsti käsitlevast autoriõigusseadusest (*KUG – Kunsturhebergesetz*).

Pila, Justine. Software patents, separation of powers, and failed syllogisms: a cornucopia from the enlarged board of appeal of the European Patent Office // The Cambridge Law Journal (2011/Mar) nr. 1, lk. 203-228. Tarkvarapatentidest Euroopa patendindussüsteemis, Inglise õiguses ja kohtupraktikas ning Euroopa Parendiameti (*European Patent Office, EPO*) käsitluses.

Ruse-Khan, Henning Grosse ; Jaeger, Thomas ; Kordic, Robert. The role of atypical acts in EU external trade and intellectual property policy // European Journal of International Law (2010/Nov) nr. 4, lk. 901-939. Ebatüüpilistest intellektuaalset omandit puudutavatest seadustest Euroopa Liidus.

Sajuntz, Sascha. Perlentaucher – Die Kunst der verkürzten Wiedergabe von Buchrezensionen // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 11, lk. 729-731. Liidu Ülemkohtu lahendist (1.12.2010) raamatututvustuste ja retsensioonide avaldamise kohta ajalehtede võrguversioonides.

Sims, Alexandra. Apellations of piracy : fair dealing's prehistory // Intellectual Property Quarterly (2011) nr. 1, lk. 3-27. Autoriõiguse ajaloost Suurbritannias alates 18. saj, ausa kohtlemise põhimõttest, piraatlusest ning raamatute sisukokkuvõtete avaldamise autoriõiguslikest probleemidest.

Štšerbatševa, L. V. Avtorskoje proizvedenije kak objekt prav // Zakon i pravo (2011) nr. 3, lk. 40-43. Autoriõigusest Venemaal.

Štšerbatševa, L. V. Pravovoje regulirovanije tovarnõhh znakov i znakov obsluživanija po deistvujuštšemu graždanskomu zakonodatelstvu // Zakon i pravo (2011) nr. 2, lk. 57-60. Kaubamärkide õigusregulatsioonist Vene tsiviilõiguses.

KESKKONNAÕIGUS

Aagaard, Todd S. Environmental harms, use conflicts, and neutral baselines in environmental law // Duke Law Journal (2011/Apr) nr. 7, lk. 1505-1564. Keskkonna- ja loodusvarade kaitsest Ameerika keskkonnaõiguses.

Brintšuk, Mihhail. Bezotvetstvennost v sovremennom ekologitšeskom prave // Gossudarstvo i pravo (2010) nr. 11, lk. 56-66. Vastutamatuses keskkonnaõiguses Venemaal.

Frenz, Walter. FFH-relevante Projekte im Spiegel aktueller Judikatur // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2011) nr. 5, lk. 275-277. Looduslike elupaikade, loomastiku ja taimestiku kaitse direktiivist (92/43/EMÜ), keskkonnataluvuskontrollist ehitusprojektide puhul ja Euroopa Kohtu praktikast tulenevatest piirangutest.

Groß, Thomas. Die Bedeutung des Umweltstaatsprinzips für die Nutzung erneuerbarer Energien // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2011) nr. 3, lk. 129-133. Keskkonnariigi põhimõttest ja riikliku keskkonnakaitse tähendusest taastuenergia kasutamisel.

Kitšigin, N. V. ; Puljajeva, J. V. ; Hludenjova, N. I. ; Tšerepanova, J. V. ; Tšertkov, A. N. Prognozirovaniye razvitija ekologo-pravovogo regulirovaniya // Žurnal rossiiskogo prava (2010) nr. 9, lk. 5-13. Loodus- ja keskkonnakaitse õigusloomest Venemaal.

Koštšejev, S. A. O legitimnosti form platō za negativnōje vozdesitvije na okružajuštšuju sredu // Žurnal rossiiskogo prava (2011) nr. 2, lk. 119-124. Keskkonnale tekitatud kahjude hüvitamisest ja nn ökomaksust Venemaal.

Ljapina, O. A. Ekonomitšeskoje stimulirovaniye prirodopolzovaniya: tolkovanije i primenenije // Žurnal rossiiskogo prava (2010) nr. 10, lk. 78-85. Loodusvarade kasutamise riiklikust juhtimisest maksukorralduse ja -soodustuste näitel Venemaal.

TÖÖÕIGUS

Adam, Roman F. Kündigung wegen vorsätzlicher Straftaten mit geringem Schaden // Monatsschrift für Deutsches Recht (2011) nr. 4, lk. 205-208. Töötaja vallandamisest pisivarguse tõttu ja Liidu Töökohtu seisukohast, mis erineb varasemast kohtupraktikast.

Cazes, Sandrine ; Tonin, Mirco. Employment protection legislation and job stability: a European cross-country analysis // International Labour Review (2010) nr. 3, lk. 261-285. Euroopa riikide tööhõivepoliitika võrdlev analüüs.

Golovina, S. J. Terminologitšeskaja neopredelennost v trudovom prave: pritšinō voznikovenija i puti ustranenija // Pravovedeniye (2010) nr. 2, lk. 53-62. Terminoloogilisest määratlematusest Vene tööõiguses.

Holzner, Stefan. Neues zur Regelung der Nutzung von E-Mail und Internet am Arbeitsplatz? // Zeitschrift für Rechtspolitik (2011) nr. 1, lk. 12-15. Interneti-teenuste ja e-posti eraotstarbel kasutamisest töökohal.

Husemann, Tim ; Betzinger, Michael. Anonyme Bewerbung: Bitte probieren! // Zeitschrift für Rechtspolitik (2011) nr. 1, lk. 15-16. Anonüümsest kandideerimisest töökohale ja vastavast katseprojektist Saksamaal.

Jokinen, Anniina. Työperäisen ihmiskaupan piirteitä esiintyy Suomessa // Haaste (2011) nr. 1, lk. 28-29. Välismaalastest töötajate ärakasutamise kasvust Soomes ja sellega kaasnevatest probleemidest.

Oberwetter, Christian. Soziale Netzwerke im Fadenkreis des Arbeitsrechts // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 7, lk. 417-421. Sotsiaalvõrgustike kasutamise reguleerimisest töösuhetes.

O'Brien, Martin. Older male labour force participation in OECD countries: Pension reform and „the reserve army of labour” // International Labour Review (2010) nr. 3, lk. 239-259. Eakate osalemisest tööturul ja pensionireformidest.

Purse, Kevin ; Dorrian, Jillian. Deterrence and enforcement of Occupational Health and Safety Law // The International Journal of Comparative Labour Law and Industrial Relations (2011/Mar) nr. 1, lk. 23-39. Tööohutuse ja tervishoiu seadusest ning vastavatest hoiatusmehhanismidest Ameerika Ühendriikides ja Suurbritannias.

Pönkä, Ville. Osakassopimuse suhte työlainsäädäntöön ja erityisesti työsopimuslaissa tarkoitettuun kilpailukieltosopimukseen // Lakimies (2011) nr. 1, lk. 64-81. Aktsionäride suhtest tööõigusesse, eriti töölepinguseaduses sätestatud konkurentsikeelu kokkuleppesse.

Sargeant, Malcolm. The European Court of Justice and age discrimination // The Journal of Business Law (2011) nr. 2, lk. 144-159. Vanuselisest diskrimineerimisest töökohal ning Euroopa Kohtu vastavast praktikast.

Van Bever, Aline ; Gundt, Nicola. Treu und Glauben als Rechtsgrundlage für die Änderung von Arbeitsverträgen // European Review of Private Law (2011) nr. 1, lk. 3-24. Hea usu põhimõtetest töölepingu Prantsuse, Belgia ja Hollandi tööõiguses.

SOTSIAALÕIGUS

Azarova, J. G. O ravnopravii polov i sotsialnom obespetšeniei graždan s detmi // Žurnal rossiiskogo prava (2010) nr. 9, lk. 13-24. Soolisest võrdõiguslikkusest Venemaa konstitutsioonis lastega kodanike sotsiaalse kindlustatuse aspektist.

Bevelikova, N. M. Soveršenstvovaniye kompetentsii organov publitsnoi vlasti v sfere zdrazvoohranenija // Žurnal rossiiskogo prava (2011) nr. 2, lk. 47-54. Tervishoiukorraldusest Venemaal ning föderatsiooni ja regionaaltasandi pädevusest tervishoiu valdkonnas.

Groth, Andy ; Siebel-Huffmann, Heiko. Das neue SGB II // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 16, lk. 1105-1110. Ülevaade Saksa sotsiaalseadustiku 2. osa (põhitagatise töötajate) muudatustest, mis jõustusid olulises osas 1. jaanuaril 2011.

Rajaniemi, Erkki. Määräviä markkina-asema ja horisontaalinen yhteistyö työeläkejärjestelmässä // Lakimies (2011) nr. 2, lk. 320-340. Ametipensionist Soomes.

Seiler, Christian. Staatliches Nehmen – Staatliches Geben // Archiv des öffentlichen Rechts (2011/Mar) nr. 1, lk. 95-129. Maksu- ja sotsiaalõiguse (riiklikud toetused ja maksustamine) suhtest põhiõiguste tagamisel. Kokkuvõte inglise keeles lk. 129.

Snežko, Oleg. Problemõ gossudarstvennoi zaštiti materinstva v Rossiiskoi Federatsii // Gossudarstvo i pravo (2010) nr. 10, lk. 58-66. Naiste sotsiaalkaitsest ja emaduse kaitse probleemidest Venemaal.

Urazov, Andrei. Vlijaniye meždunarodno-pravovõhh norm na formirovaniye Rossiiskogo instituta sotsialnogo strahhovaniya // Gossudarstvo i pravo (2010) nr. 9, lk. 47-54. Rahvusvaheliste õigusnormide mõjust Venemaa sotsiaalkindlustusele.

Van Aerschot, Paul. Aktiivisessa sosiaalipoliitikassa on myös riskejä // Haaste (2011) nr. 1, lk. 16-17. Töötute tööturule tagasitoomisest ja sellega kaasnevatest probleemidest Soomes.

FINANTSÕIGUS

Doronina, N. G. Investitsionnoye zakonodatelstvo i modernizatsiya ekonomiki // Žurnal rossiiskogo prava (2011) nr. 1, lk. 46-54. Investeerimispoliitikast ja vastavast õigusregulatsioonist Venemaal.

Kemper, Martin. Die Prostitution im Steuer- und Sozialstaat // Zeitschrift für Rechtspolitik (2011) nr. 3, lk. 86-87. Prostitutsiooni (bordellide) maksustamise probleemidest Saksamaal.

Oehrlich, Marcus ; Baltes, Anamaria ; Geldermann, Juliane ; Helmer, Kristina ; Hempel, Christin ; Sautter, Andrea. Finanzmarktkrise damals und heute // Zeitschrift für Rechtspolitik (2011) nr. 2, lk. 40-44. Majanduskriisi reguleerimisest ja abinõude tõhususest tagasivaatega 1929. aasta majanduskriisi ajal tehtule.

Plewka, Harald. Die Entwicklung des Steuerrechts // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 9, lk. 579-585. Maksuõiguse arengust ja muudatustest Saksa maksuseadustes 2010. aasta teisel poolel.

Reimer, Philipp. Stundung, Erlass und Niederschlagung von Forderungen der öffentlichen Hand – sämtlich verbotene Beihilfen? // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2011) nr. 5, lk. 263-268. Avaliku sektori (võla)nõuete tähtaja pikendamisest, vabastamisest ja tühistamisest kui riiklikust toetusest maksuõiguse kontekstis.

Special update on developments in Russian tax legislation // SEEL : Survey of East European Law (2011) nr. 1, lk. 1, 12-21. Muudatustest ja arengusuundadest Venemaa maksuõiguses.

Vafina, G. R. ; Lukinova, O. V. jt. NDFL: praktika primenenija // Ekonomiko-pravovoi bjulleten (2010) nr. 9, lk. 6-159. Füüsiliste isikute tulude maksustamise regulatsioonist Venemaal.

Vuorenpää, Mikko. KKO 2010:82 – Veronkorotus, veropetos ja kielto käsitellä samaa asiaa kahdesti. 3. erä // Lakimies (2011) nr. 1, lk. 156-164. Kohtuasjast, mis käsitleb maksude tõstmist, maksutrahvi, maksupettust ja keeldu käsitleda sama asja kaks korda.

KARISTUSÕIGUS

Aaltonen, Mikko. Koulupudokkuus ja työttömyys vahvasti yhteydessä rikollisuuteen // Haaste (2011) nr. 1, lk. 18-20. Koolist väljalangemine ja tööpuudus kui kuritegevust suurendavad asjaolud. Vastavast uuringust Soomes.

Alper, Ty. Blind dates: when should the statute of limitations begin to tun on an method-of-execution challenge? // Duke Law Journal (2011/Jan) nr. 4, lk. 865-918. Surmanuhtluse täideviimise meetodite üle otsustamisest ja hagi aegumise normidest sellistel juhtudel Ameerika Ühendriikide näitel.

Balvig, Flemming ; Holmberg, Lars. The ripple effect : a randomized trial of a social norms intervention in a Danish middle school setting // Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention (2011) nr. 1, lk. 3-19. Taani kooliõpilaste riskikäitumisest (suitsetamine jne) kuriteoennetuse kontekstis.

Baur, Alexander ; Burkhardt, Anika ; Kinzig, Jörg. Am Pranger: Kriminalprävention durch Information?: Über die Zulässigkeit und kriminalpolitische Wirksamkeit eines Präventivprangers für gefährliche Straftäter // Juristenzeitung (2011) nr. 3, lk. 131-139. Kriminaalpreventsioonist Ameerika Ühendriikides ja Saksamaal. Ameerika seadusest (*Megan's Law*), mis lubab endiste seksuaalkurjategijate elu- ja töökohast teavitada igal kättesaadaval moel; seksuaalkurjategijaid käsitlevast regulatsioonist Saksamaal.

Bock, Stefan. Die (unterlassene) Reform des Volksverhetzungstatbestands // Zeitschrift für Rechtspolitik (2011) nr. 2, lk. 46-49. Saksa karistusseadustiku muutmise eelnõust vastavalt ELi raamotsusele 2008/913/JI teatud rassismi ja ksenofoobia vormide ja ilmingute vastu võitlemise kohta kriminaalõiguslike vahenditega.

Brunhöber, Beatrice. Sterbehilfe aus strafrechtlicher und rechtsphilosophischer Sicht // Juristische Schulung (2011) nr. 5, lk. 401-406. Eutanaasiast karistusõiguslikust ja õigusfilosoofilisest vaatepunktist.

Bülte, Jens. Der Verhältnismäßigkeitsgrundsatz im deutschen Notwehrrecht aus verfassungsrechtlicher und europäischer Perspektive // Goltdammer's Archiv für Strafrecht (2011) nr. 3, lk. 145-166. Proportsionaalsuse põhimõttest hädakaitstes Saksa karistusseadustiku, põhiseaduse ja ELi õiguse mõistes.

Eidam, Lutz. Wider die Bevormundung eines selbstbestimmten Sterbens // Goltdammer's Archiv für Strafrecht (2011) nr. 4, lk. 232-244. Liidu Ülemkohtu 2010. aasta olulisest lahendist nn passiivse eutanaasia kriminaalõiguslike piiride kohta.

Ellonen, Noora ; Salmi, Venla. Poly-victimization as a life condition : correlates of poly-victimization among Finnish children // Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention (2011) nr. 1, lk. 20-44. Täiskasvanute füüsilisest ja psüühilisest vägivallast laste vastu Soomes.

Heber, Anita. Fear of crime in the Swedish daily press – descriptions of an increasingly unsafe society // Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention (2011) nr. 1, lk. 63-79. Hirmust kuritegevuse ees Rootsi ajakirjanduse põhjal.

Honkatukia, Päivi. Oikeudenmukainen kohtelu on tärkeää rikosten uhreille // Haaste (2011) nr. 1, lk. 25-27. Uuringust, mis käsitleb kuriteoohvrite kohtlemist Soomes.

Kostiainen, Riikka. Kriminaalpoliitikan suuret muutokset // Haaste (2011) nr. 1, lk. 4-7. Muudatustest Soome kriminaalpoliitikas viimase 15 aasta jooksul.

Kozotškin, Ivan. Osnovaniya otvetstvennosti v sovremennom ugolovnom prave // Gossudarstvo i pravo (2010) nr. 10, lk. 83-92. Vastutusest riikide kriminaalõiguses.

Kreuzer, Arthur. Beabsichtigte bundesgesetzliche Neuordnung des Rechts der Sicherungsverwahrung // Zeitschrift für Rechtspolitik (2011) nr. 1, lk. 7-11. Julgestusvangistusest Saksamaal uue regulatsiooni ning justiits- ja siseministeriumi nn paralleeljuhtumite käsitlese põhjal.

Kutschaty, Thomas ; Kubink, Michael. Wirksame Kriminalprävention im Jugendbereich // Zeitschrift für Rechtspolitik (2011) nr. 2, lk. 52-55. Noorte kuritegevuse ennetamise uutest suundadest ja kriminaalpoliitilistest abinõudest Nordrhein-Westfaleni liidumaal.

Lahti, Päivi. Tukeeko valvonta rikoksetonta elämää? // Haaste (2011) nr. 1, lk. 10-12. Uuringust, mis käsitleb vanglast vabanenutega tekkivaid probleeme (tööpuudus, elukoha puudus, alkoholism jne) Soomes.

Linderborg, Henrik. Seuraamusjärjestelmän sosiaalinen ulottuvuus // Haaste (2011) nr. 1, lk. 8-9. Vanglast vabanenute sotsiaalprobleemidest Põhjamaades ja vastavatest õigusaktidest.

Lelekov, V. A. ; Košleva, J. V. Realizatsiya gosudarstvennohh programm po predupreždeniju beznadzornosti, besprizornosti i pravonarushenii nesoveršennoletnihh // Rossiiskaja justitsija (2011) nr. 2, lk. 36-38. Alaealiste kuritegevusega seonduvatest probleemidest Venemaal.

Lohse, Mikael. Terrorismirikoksen edistäminen // Lakimies (2011) nr. 1, lk. 99-119. Terrorismikuritegevusele kaasaaitamisest.

Mallén, Agneta. „It's like piecing together small pieces of a puzzle”. Difficulties in reporting abuse and neglect of disabled children to the social services // *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention* (2011) nr. 1, lk. 45-62. Puuetega laste väärkohtlemisest ja arendusraviteenustest Rootsis.

Mitchell, Barry ; Mackay, R. D. Investigating involuntary manslaughter : an empirical study of 127 cases // *Oxford Journal of Legal Studies* (2011/Spring) nr. 1, lk. 165-191. Tahtmatu tapmisega seotud uuringutest, tapmise liikidest ja võrdlusest mõrvaga ning vastavatest karistusest Inglismaal ja Walesis.

Mohell, Ulla. Valvontarangaistus hyväksyty eduskunnassa // *Haaste* (2011) nr. 1, lk. 12-13. Soome parlamendis vastu võetud seadusest, mis käsitleb vanglast vabanenute järelevalvet ja elektroonilist valvet.

Popp, Andreas. Informationstechnologie und Strafrecht // *Juristische Schulung* (2011) nr. 5, lk. 385-392. Infotehnoloogias Saksa karistusõiguse kontekstis: probleemid, andmete kaitse, arvutikuriteod jm.

Ramazanov, R. Pravovõje osnovõ protivodeistvija korruptsii v Rossiiskoi Federatsii // *Zakon i pravo* (2011) nr. 2, lk. 5-9. Riigivõimuorganite korruptsioonist Venemaal.

Schimada, Soichiro. Über die Erfolgszurechnung bei vorzeitig ausgelöstem Kausalverlauf in Japan // *Goltdammer's Archiv für Strafrecht* (2011) nr. 2, lk. 103-109. Kehavigastuste tagajärjel kannatanu surmaga lõppenud kuritegude menetlemisest Jaapani ülemkohtus.

Sharon, Chelsea Creo. The „most deserving” of death : the narrowing requirement and the proliferation of aggravating factors in capital sentencing statutes // *Harvard Civil Rights-Civil Liberties Law Review* (2011/Winter) nr. 1, lk. 223-251. Surmanuhtlusest Ameerika Ühendriikides.

Sinn, Arndt. China auf dem Weg zur Abschaffung der Todesstrafe? // *Goltdammer's Archiv für Strafrecht* (2011) nr. 2, lk. 110-111. Surmanuhtluse kaotamisest Hiinas 30. oktoobrist – 1. novembrini 2010 Pekingis toimunud kriminaalõiguse foorumi materjalide põhjal.

Smirnov, G. K. Osnovnõje napravlenija modernizatsii ugolovnogo zakonodatelstva o prestuplenijah v sfere ekonomiki // *Zakonodatelstvo* (2011) nr. 4, lk. 72-79. Majanduskuritegevust käsitleva õigusregulatsiooni täiendamise vajalikkusest Venemaal.

Tsirin, A. M. Perspektivnõje napravlenija razvitija zakonodatelstva Rossiiskoi Federatsii o protivodeistvii korruptsii // *Žurnal rossiiskogo prava* (2011) nr. 2, lk. 12-24. Korruptsioonivastast võitlust käsitleva õigusregulatsiooni arengust Venemaal ja riiklikust programmist aastateks 2010–2011.

Turištševa, Natalja. Priznaki, differentsirujuštšije ugolovnuju otvetstvennost za prestuplenija protiv izbiratelnohh prav // *Gossudarstvo i pravo* (2011) nr. 1, lk. 70-78. Kriminaalvastutusest valimisõiguse rikkumise kuritegude puhul Venemaal.

Vorontsova, S. V. Kiberprestupnost: problemõ kvalifikatsii prestupnõhh dejanii // *Rossiiskaja justitsija* (2011) nr. 2, lk. 14-15. Küberkuritegevusest Venemaal.

Woodlee, John Gabriel. Congressional manipulation of the guideline for child pornography possession: an argument for or against deference? // *Duke Law Journal* (2011/Jan) nr. 4, lk. 1015-1057. Lapspornoograafia käsitlest Ameerika õigussüsteemis.

MENETLUSÕIGUS

Armbrüster, Christian. Fremdsprachen in Gerichtsverfahren // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 12, lk. 812-818. Kohtupidamise keele valimisest, õigusest pidada kohtuprotsess võõrkeeles ja võõrkeelsete tõendite arvestamisest kehtiva õiguse kohaselt.

Ambos, Kai ; Poschadel, Annika Maleen. Transnationales Strafverfolgungersuchen: Verfolgungshindernis im ersuchenden Staat? // Goldammer's Archiv für Strafrecht (2011) nr. 2, lk. 95-102. Rahvusvahelise jälitustegevuse taotlemisest kriminaalasjades.

Azarjonok, N. V. Vprave li sud po sobstvennoi initsiative vozbuždat ugolovnoe delo? // Žurnal rossiiskogo prava (2011) nr. 2, lk. 97-103. Kohtu pädevusest omal initsiatiivil kriminaalaja algatada ning Venemaa põhiseaduskohtu vastavatest lahenditest.

Beck, Susanne. Ausweitung der Befugnisse der Polizei im Ermittlungsverfahren – Effizienz vor Rechtsschutz? // Zeitschrift für Rechtspolitik (2011) nr. 1, lk. 21-24. Kriminaalmenetluse tõhustamisest ja kavandatavast regulatsioonist politsei võimupiiride laiendamiseks eeluurimismenetluses.

Becker, Udo. Mängelbeseitigung beim Kontopfändungsschutz // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 19, lk. 1317-1320. Kontode arestimisega seotud muudatustest tsiviilkohtumenetluse seadustikus.

Bittmann, Folker. Referentenentwurf für ein Gesetz zur Stärkung der Rechte von Opfern sexuellen Missbrauchs (StORMG) // Zeitschrift für Rechtspolitik (2011) nr. 3, lk. 72-74. Saksa kriminaalmenetluse seadustiku muudatusettepanekust, mis puudutab seksuaalse väärkohtlemise alaealiste ohvrite õigusi.

Brink, Stefan ; Wolff, Heinrich Amadeus. Die verfassungsrechtliche Ausstrahlung des Datenschutzes auf den Verwaltungs- und Sozialgerichtsprozess // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2011) nr. 3, lk. 134-138. Isikuandmete kaitsest kohtumenetluses ja andmekaitse regulatsiooni kehtivusest Saksa haldus- ja sotsiaalkohtus.

Bogomolova, M. G. Ispolnenije rešenija rossiiskogo suda pri vöbötii dolžnika v inostrannoje gossudarstvo // Bjulleten Ministerstva Justitsii Rossiiskoi Federatsii (2011) nr. 1, lk. 7-12. Venemaa täitemenetluse seadustikust (hakkas kehtima 1. veebruaril 2008). Võlgade sissenõudmisest teise riigi kodanikult (ka alimendid).

Dötsch, Wolfgang. Auslandszeugen im Zivilprozess // Monatsschrift für Deutsches Recht (2011) nr. 5, lk. 269-273. Tõendamisest ja välismaalastest tunnistajatest tsiviilkohtumenetluses.

Frenz, Walter ; Wübbenhorst, Hendrik J. C. Rechtsanwaltschaft in anderen EU-Staaten // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 18, lk. 1262-1265. Euroopa Kohtu lahendist advokaadikutse tunnustamise kohta teistes ELi liikmesriikides.

Geipel, Andreas ; Prectel, Günter. Brennpunkte des Zivilprozess und Reaktionsmöglichkeiten auf gerichtliche Fehler // Monatsschrift für Deutsches Recht (2011) nr. 6, lk. 336-342. Ülevaade sagedasematest probleemidest tsiviilkohtumenetluses ja kohtu vigadele reageerimisest Saksamaal.

Genenger, Angie. Gesetzentwurf zur Erhöhung der Berufungssumme // Zeitschrift für Rechtspolitik (2011) nr. 1, lk. 16-18. Seaduseelnõust tsiviilkohtumenetluse ja töökohtukorralduse seaduse muutmiseks apellatsioonisumma suurendamiseks.

Greger, Reinhard. Qualitätssicherung der Mediation im internationalen Vergleich // Juristenzeitung (2011) nr. 5, lk. 229-233. Kvaliteedi tagamisest lepitusmenetluses rahvusvahelises võrdluses (Saksamaa, Bulgaaria, Rumeenia, Ungari, Austraalia, Hispaania, Austria jt).

Hess, Burkhard. „Private law enforcement“ und Kollektivklagen: Regelungsbedarf für das deutsche Zivilprozessrecht? // Juristenzeitung (2011) nr. 2, lk. 66-74. Eraõiguse rakendamise ja kollektiivhagist Saksa tsiviilkohtumenetluses.

Hettinger, Michael. Die Absprache im Strafverfahren als rechtsstaatliches Problem // Juristenzeitung (2011) nr. 6, lk. 292-301. Kokkuleppesid kriminaalmenetluses ja 4. augustil 2009 Saksamaal jõustunud seadusest, mis reguleerib kokkuleppemenetlust kriminaalasjades.

Huerkamp, Florian ; Wielpütz, Dinah. Gerichtliche Untätigkeit – Aktuelle Probleme der Untätigkeitsverfassungsbeschwerde // Juristenzeitung (2011) nr. 3, lk. 139-144. Ebamõistlikust menetlusajast ning riigisisese kohtu tegevusest isiku õiguste kaitsel ja kohtulahendist (75529/01).

Hummel, Lars. Der vorläufige Rechtsschutz im Verwaltungsprozess // Juristische Schulung (2011) nr. 4, lk. 317-322. Ajutisest õiguskaitsest haldusmenetluses.

Jaroslavtseva, Svetlana. Sostojaniye informatsionno-pravovogo obespetšeniya sudebnoi dejatelnosti kak odin iz osnovnõhh pokazatelei otrõnnosti sudebnoi vlasti // Gossudarstvo i pravo (2011) nr. 2, lk. 14-22. Kohtute tegevuse avalikustamisest Venemaal. 1. jaanuaril 2010 jõustunud seadusest, mis reguleerib juurdepääsu valitsusasutuste ja kohalike omavalitsusorganite tööd puudutavale infole.

Joyce, Niamh. An analysis of the extent of the juvenile offender's right to privacy : is the child's right to privacy circumvented by public interest? // European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice (2011) nr. 2, lk. 113-124. Alaealiste kurjategijate õigusest privaatsusele kriminaaluurimise ajal Iirimaa.

Karjakin, J. A. Fenomen „sudebnoi ošibki“ v ugolovno-protsessualnoi dejatelnosti suda // Rossiiskaja justitsija (2011) nr. 2, lk. 53-57. Kohtu vea fenomenist kriminaalmenetluses.

Kovtun, Nikolai. Operativnoi sudebnoi kontrol v ugolovnom sudoproizvodstve Rossii: fiktsija ili konstitutsionnaja, po suti, garantija // Gossudarstvo i pravo (2011) nr. 1, lk. 60-69. Kriminaalmenetluse järelevalvest Venemaal.

Krjukov, V. F. Prokuror i jego naznatšeniye na proverotšnõhh stadijahh ugolovnogo protsessi // Žurnal rossiiskogo prava (2011) nr. 2, lk. 104-109. Prokuröri osast kriminaalmenetluse järelevalvest Venemaal.

Kroiß, Ludwig. Die Entwicklung des Gerichts- und Notarkostenrechts im Jahr 2010 // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 8, lk. 498-503. Kohtukulused ja notaritasused puudutavatest seadusemuudatustest 2010. aastal Saksamaal.

Kröll, Stefan. Die Entwicklung des Schiedsrechts 2009-2010 // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 18, lk. 1265-1271. Muudatustest, arengusuundadest ja kohtupraktikast vahekohtute tegevuses.

Kudlich, Hans. Strafverfolgung im Internet // Goldammer's Archiv für Strafrecht (2011) nr. 4, lk. 193-208. Seisukohti ja probleeme Internetis jälitustegevuse läbiviimise kohta kriminaalasjade uurimisel.

Martens, Sebastian A. E. Die Werte des *Stare Decisis* // Juristenzeitung (2011) nr. 7, lk. 348-356. Pretsedendi doktriini arengust Suurbritannia õiguses.

Nielsen, Peter Arnt. The Hague Judgments Convention // Nordic Journal of International Law (2011) nr. 1, lk. 95-119. Haagi konventsioonist (2005) kohtu valiku kokkulepete kohta.

Nordmeier, Carl Friedrich. Die Bedeutung des anwendbaren Rechts für die Rückwirkung des Zustellung nach § 167 ZPO // Zeitschrift für Zivilprozess (2011) nr. 1, lk. 95-121. Kohaldatava õiguse tähendusest tsiviilkohtumenetluses aegumise kontekstis.

Rosebury, Brian. The political logic of victim impact statements // Criminal Justice Ethics (2011/Apr) nr. 1, lk. 39-67. Ohvri tunnistusest kriminaalmenetluses, selle loogikast ja mõjust karistusele.

Simon, Matthias. Der Vertragsschluss beim Beschlussvergleich // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 7, lk. 426-430. Saksa tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 278 tõlgendamisele lepingute kohtupoolse nn võrdlusettepaneku puhul.

Tetjurev, Stanislav. Kto može utšastvovat v doprosse nesoveršennoletnihh po ugolovnom delam v katšestve pedagoga? // Gossudarstvo i pravo (2010) nr. 11, lk. 67-76. Alaealise ülekuulamisele osaleda võivatele pedagoogidele esitatavatest nõuetest Venemaal.

Tiede, Wolfgang ; Preidel, Gunther. Rechtsbeistandskostenhilfe in der Republik Mazedonien // Wirtschaft und Recht in Osteuropa (2011) nr. 3, lk. 70-74. Makedoonias jaanuarist 2010 kehtivast õigusabi andmise seadusest.

Trüg, Gerson. Medienarbeit der Strafjustiz – Möglichkeiten und Grenzen // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 15, lk. 1040-1045. Eraelu ja isikuandmete kaitsest ning ajakirjandusele info andmisest kriminaalasja eeluurimise ajal.

Wallace, Stuart. Much ado about nothing? The pilot judgment procedure at the European Court of Human Rights // European Human Rights Law Review (2011) nr. 1, lk. 71-81. Uuest kohtumenetlusviisist (*pilot judgment procedure*) Euroopa Inimõiguste Kohtus.

RIIGIÕIGUS

Battis, Ulrich. Anwaltliche Beratung bei der Gesetzesvorbereitung // Zeitschrift für Gesetzgebung (2011) nr. 1, lk. 58-68. Advokaatide seadusloomeprotsessi kaasamise võimalikkusest.

Bull, Hans Peter. Persönlichkeitsschutz im Internet: Reformeifer mit neuen Ansätzen // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2011) nr. 5, lk. 257-263. Isikuõigustest ja andmekaitsest Internetis geoandmete (*Google street view*) kontekstis.

Bolšova, A. K. Sostojanije i perspektivõ sokraštšeniija nagruzki na sudei // Žurnal rossiiskogo prava (2010) nr. 10, lk. 86-92. Alternatiividest kohtute töökoormuse vähendamiseks Venemaal.

Bytomski, Bernhard. Fast 6000 verfassungswidrige Verfassungsgerichtsentscheidungen allein im Jahre 2009? // Zeitschrift für Rechtspolitik (2011) nr. 3, lk. 88-89. Saksa põhiseaduskohtu tegevusest ja 2009. aasta lahenditest, millest suurem osa (5800 5911-st) olid põhiseadusega vastuolus.

Capers, Bennett. Rethinking the fourth amendment : race, citizenship, and the equality principle // Harvard Civil Rights-Civil Liberties Law Review (2011/Winter) nr. 1, lk. 1-49. Ameerika Ühendriikide põhiseaduse neljandast parandusest, mis puudutab rahvastiku, kodakondsuse ja võrdsuse printsiipe.

Cooper Mahaffey, Leslie. „There is something unique ... about the government funding of the arts for First Amendment purposes”: granting government entities free speech rights // *Duke Law Journal* (2011/Feb) nr. 5, lk. 1239-1283. Sõnavabadusest meedias, kunstis, kirjanduses ja selle mõjutamisest valitsuse ametlike seisukohtadega Ameerika põhiseaduse esimese osa kontekstis.

Divin, I. M. O nektorõhh aspektahh obespetšeniya nezavisimosti sudei v Rossiiskoi Federatsii // *Rossiiskaja justitsija* (2011) nr. 1, lk. 35-37. Kohtute sõltumatusest Venemaal.

Dobrõnin, Nikolai. K voprossu o konstitutsionnoi otvetstvennosti // *Gossudarstvo i pravo* (2010) nr. 10, lk. 17-26. Põhiseaduslikust ja poliitilisest vastutusest Venemaal.

Džambalajev, J. R. Tšrezvõtšainoje položenije kak osobõi pravovoi režim // *Zakon i pravo* (2011) nr. 4, lk. 21-23. Erakorralise seisukorra tunnustest Venemaal.

Döhler, Marian. Wie Ministerien (versuchen), Bundesbehörden (zu) steuern // *Verwaltungsarchiv* (2011) nr. 1, lk. 110-133. Riigiametite rollist valitsussüsteemis ja koostööst ministeeriumitega – poliitiline tasuvusanalüüs.

Ewert, Stefan ; Bars, Joanna ; Buchstein, Hubertus. Zur Bedeutung von Ausbildung und Beruf bei Landtagsabgeordneten. Empirische Anstöße zum Nachdenken über parlamentarische Repräsentation // *Zeitschrift für Parlamentsfragen* (2010) nr. 4, lk. 749-765. Ülevaade liidumaade parlamentides tehtud uuringust parlamendiliikmete haridustaseme ja elukutsete kohta ning nende osast saadikutöös.

Gusy, Christoph. Katastrophenschutzrecht // *Die Öffentliche Verwaltung* (2011) nr. 3, lk. 85-95. Tsiviil- ja rahvastiku kaitsest, tegevusest, vastutusest eriolukordades ja tagajärgede likvideerimise kuludest nii Saksa liidumaade kehtivas õigusregulatsioonis kui ka teemakohastes diskussioonides.

Hautamäki, Veli-Pekka. Perusoikeuden ydinalue argumenttina // *Lakimies* (2011) nr. 1, lk. 82-98. Põhiõiguste tähendusest Soome õigussüsteemis.

Herrmann, Michael C. Wahlkampf und Jugendliche: Nur Risiken und Nebenwirkungen? Ergebnisse einer internationalen Längsschnittstudie // *Zeitschrift für Parlamentsfragen* (2010) nr. 4, lk. 818-838. Valimisvõitlusest Saksamaal ning uuringust valimiskampaaniate lühi- ja pikaajalise mõju kohta alles valimisikka jõudvatele noortele.

Hochschild, Uno. Von der Möglichkeiten der deutschen Exekutiven zur Beeinflussung der Rechtsprechung // *Zeitschrift für Rechtspolitik* (2011) nr. 3, lk. 65-67. Kohtuotsuste mõjutamise võimalikkusest täitevvõimu poolt kohtute ja kohtuvõimu sõltumatuse kontekstis.

Holznagel, Bernd ; Schumacher, Pascal. Google Street View aus verfassungsrechtlicher Sicht // *Juristenzeitung* (2011) nr. 2, lk. 57-65. Google'i geoandmetest Internetis põhiseaduse seisukohalt.

Hunter-Henin, Myriam. Constitutional developments and human rights in France: one step forward, two steps back // *International & Comparative Law Quarterly* (2011) nr. 1, lk. 167-188. Põhiseaduse reformimisest Prantsusmaal.

Karhalev, D. N. Razvitije zakonodatelstva o zaštšite graždanskikh prav i ohranitel'nõhh pravootnošenijah // *Rossiiskaja justitsija* (2011) nr. 1, lk. 9-12. Kodanikuõiguste kaitsest Venemaal.

Kudaškin, A. V. Problemõ organizatsii i provedeniya organami prokuraturõ antikorrupsionnoi ekspertizõ // *Žurnal rossiiskogo prava* (2011) nr. 2, lk. 24-32. Õigusaktide korrupsioonivastase hindamise ekspertiisist Venemaal.

Künast, Renate. Geschlechtergerechte Besetzung von Aufsichtsräten // Zeitschrift für Rechtspolitik (2011) nr. 1, lk. 11-12. Diskussioonist sugude võrdse kohtlemise teemal naiste arvu suurendamiseks ette võtete ja äriühingute järelevalvenõukogudes.

Leerkes, Arjen ; Kulu-Glasgow, Isik. Playing hard(er) to get : the state, international couples, and the income requirement // European Journal of Migration and Law (2011) nr. 1, lk. 95-121. Abielust välismaalasega Hollandi migratsiooniõiguse kontekstis.

Minor Benjamin, Stuart. Transmitting, editing, and communicating: determining what „the freedom of speech” encompasses // Duke Law Journal (2011/May) nr. 8, lk. 1673-1713. Sõnavabadusest Internetis ja sõnavabaduse regulatsiooni tõlgendamisest vastavalt Ameerika Ühendriikide põhiseaduse esimesele parandusele.

Morlok, Martin ; Merten, Heike. Partei genannt Wählergemeinschaft // Die Öffentliche Verwaltung (2011) nr. 4, lk. 125-134. Erakondade ja kohalike valimisliitude seotusest ja konkurentsist.

Niedermayer, Oskar. Erfolgsbedingungen neuer Parteien im Parteiensystem am Beispiel der Piratenpartei Deutschlands // Zeitschrift für Parlamentsfragen (2010) nr. 4, lk. 838-854. Uute erakondade eduvõimalustest erakonnasüsteemis Saksa piraadipartei näitel.

Petuhhova, Natalja. Pravovõje ogranitšenija initsiirovaniya, naznatšenija i provedeniya referendumov v Rossiiskoi Federatsii: ponjatije i sistema // Gossudarstvo i pravo (2010) nr. 10, lk. 112-115. Õiguslikest piirangutest algatada referendumeid; referendumi tähendusest, mõistest ja süsteemist Venemaal.

Plinke, Kristina. Gesetzgebungsoutsourcing – Gesetzgebung durch Rechtsanwälte? // Zeitschrift für Gesetzgebung (2011) nr. 1, lk. 92-99. Seaduseelnõude koostamise tellimisest advokaatidelt 24. oktoobril 2010 Berliinis toimunud Õigusloome ja Põhiseaduse Instituudi teaduskonverentsi teemade põhjal.

Polzin, Monika. Finanzhilfen für Griechenland: Verfassungsrechtliche Schranken? // Die Öffentliche Verwaltung (2011) nr. 6, lk. 209-215. Saksa põhiseadusest tulenevatest piirangutest Kreekale finantsabi osutamiseks.

Romantšuk, Ivan. Religija kak ideologitšeskaja osnova gossudarstvennoi vlasti // Gossudarstvo i pravo (2010) nr. 12, lk. 82-85. Kriitikast, mis käsitleb kiriku osa praeguses Venemaa riigivõimus.

Schnelle, Eva Marie ; Hopkins, Richard. Die Beteiligungsrechte der Gleichstellungsbeauftragten nach dem Bundesgleichstellungsgesetz // Die Öffentliche Verwaltung (2011) nr. 4, lk. 150-157. Võrdõiguslikkuse voliniku osalusõigusest Liidu Halduskohtu 2010. aasta 8. aprilli lahendi põhjal.

Schoch, Friedrich. Die Schwierigkeiten des BVerfG mit der Bewältigung staatlichen Informationshandelns // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2011) nr. 4, lk. 193-198. Üldiste isikuõiguste kaitsest ja riigipoolsest info mõjutamisest Saksa põhiseaduskohtu praktikas.

Síthigh, Daithí Mac. „I’d tell you everything if you’d pick up that telephone” – political expression and data protection // European Human Rights Law Review (2011) nr. 2, lk. 166-175. Sõnavabadusest, andmekaitsest ning ELi privaatsuse ja elektroonilite sidevahendite direktiivist (*Directive 2002/58 on privacy and electronic communications*).

Siwik, Robert. Die Staatshaftung in Polen // Osteuropa Recht (2011) nr. 1, lk. 15-25. Riigivastutusest Poolas.

Steputat, Caroline. Nach dem Volkszählungsurteil 1983: Ein verfassungsgemäßes Zensusgesetz 2011 // Die Öffentliche Verwaltung (2011) nr. 3, lk. 111-116. Saksa põhiseaduskohtu 1983. aasta lahendist rahvaloenduse asjus ja 2011. aasta rahvaloenduseseadusest.

Sturm, Roland. Reform von Wahlsystem, Parlament und Kommunalverfassungen: Die Agenda der konservativ-liberaldemokratischen Koalition in Großbritannien // Zeitschrift für Parlamentsfragen (2010) nr. 4, lk. 739-749. Valimissüsteemi reformimisest Suurbritannias.

Zamotajeva, J. K. Obespetšeniye zakonnosti normativnõhh pravovõhh aktov organov ispolnitelnoi vlasti // Žurnal rossiiskogo prava (2010) nr. 9, lk. 25-37. Täitevvõimu õigusaktide seaduslikkuse tagamisest ja järelevalvest Venemaal.

Weisser, Niclas-Frederic. Das Gemeinsame Terrorismusabwehrzentrum (GTAZ) – Rechtsprobleme, Rechtsform und Rechtsgrundlage // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2011) nr. 3, lk. 142-146. Julgeolekuteenistuste võrgustiku ja keskasutuse loomisest terrorismivastaseks ühisvõitluseks.

Wynton, Jasmine S. Myspace, Yourspace, but not theirs: the constitutionality of banning sex offenders from social networking sites // Duke Law Journal (2011/May) nr. 8, lk. 1859-1903. Seksuaalkurjategiatele võrgusuhtlusele (Twitter, Facebook, Myspace) juurdepääsu piiramise põhiseaduslikkusest Ameerika Ühendriikide näitel.

Österdahl, Inger. Challenge or confirmation? The role of the Swedish parliament in the decision-making on the use of force // Nordic Journal of International Law (2011) nr. 1, lk. 25-93. Rootsi parlamendi rollist rahvusvahelistes rahuvalveoperatsioonides osalemise üle otsustamisel.

HALDUSÕIGUS

Ambrosini, Xavier ; Breville, Sebastian ; Cornee, Joel ; Klargaard, Olaf. Pricing strategies in regulated markets. Innovative pricing in the postal sector // Competition and Regulation in Network Industries (2011/Mar) nr. 1, lk. 57-82. Postiteenuste hinnastrateegiast Euroopas ja Ameerika Ühendriikides.

Belov, V. J. O novoi redaktsii Zakona o razmešeni goszakazov // Zakonodatelstvo (2011) nr. 4, lk. 45-49. Riigihangete regulatsiooni muutmisest Venemaal.

Böhm, Monika. Ressortübergreifende Mitbestimmung im öffentlichen Dienst // Die Öffentliche Verwaltung (2011) nr. 8, lk. 300-304. Kaasotsustusõigusest avalikus teenistuses.

Böhm, Monika ; Lingenfelder, Michael ; Voit, Wolfgang. Verbraucherinformation auf dem Prüfstand // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2011) nr. 4, lk. 198-202. Infot käsitlevatest seadustest Saksamaal ja hinnangust 1. mail 2008 jõustunud terviseinfot käsitlevale tarbijainfoseadusele (*VIG – Verbraucherinformationsgesetz*).

Byok, Jan. Die Entwicklung des Vergaberechts seit 2010 // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 14, lk. 975-981. Saksa riigihankeõiguse arengusuundadest ja muudatustest.

De Vries, Tina. Die Problematik des Führerscheinerwerbs in Polen bei vorangegangenem Entzug der Fahrerlaubnis in Deutschland // Wirtschaft und Recht in Osteuropa (2011) nr. 2, lk. 40-43. Probleemidest autojuhiloa omandamisel Poolas, kui juhiluba on ära võetud Saksamaal.

Donoghue, Jane. Truancy and the prosecution of parents : an unfair burden on mothers? // The Modern Law Review (2011/Mar) nr. 2, lk. 216-244. Vanemate vastutusest lapse koolikohustuse rikkumise korral Inglise haridusõiguse kontekstis.

Guckelberger, Annette. Einheitliches Mediationsgesetz auch für verwaltungsrechtliche Konflikte? // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2011) nr. 7, lk. 390-396. Lepitusmenetlustest avalikus õiguses ja mediatsiooniseaduse eelnõust.

Holznagel, Bernd ; Schumacher, Pascal. Netzpolitik *reloaded* // Zeitschrift für Rechtspolitik (2011) nr. 3, lk. 74-78. Riikliku Interneti-poliitika kohustustest ja piiridest (autoriõigus, infole juurdepääs, infovabadus, privaatsus).

Hunt, Chris D. L. Rethinking surreptitious takings in the law of confidence // Intellectual Property Quarterly (2011) nr. 1, lk. 66-85. Usalduse kuritarvitamisest seoses konfidentsiaalse info ja fotode kasutamisega Suurbritannia kohtupraktika põhjal.

Hönes, Ernst-Rainer. Friedhöfe und Denkmalschutzrecht // Die Öffentliche Verwaltung (2011) nr. 6, lk. 215-224. Kalmistutest ja hauasammastest kui kultuuripärandist ja nende kaitsest muinsuskaitse õigusregulatsioonis Saksamaal.

Itzel, Peter. Neuere Entwicklungen im Amts- und Staatshaftungsrecht – Rechtsprechungsüberblick 2010 // Monatsschrift für Deutsches Recht (2011) nr. 9, lk. 517-522. Riigi- ja ametivastutusega seotud kohtupraktikast Saksamaal 2010. aastal.

Kahl, Wolfgang. 35 Jahre Verwaltungsverfahrensgesetz – 35 Jahre Europäisierung des Verwaltungsverfahrensrechts // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2011) nr. 8, lk. 449-457. Saksa halduskohtumenetluse kodifitseerimisest ja seadustiku kooskõlastamisest ELi õigusega.

Kariithi, Nixon K. Is the Devil in the data? A literature review of piracy around the world // The Journal of World Intellectual Property (2011/Mar) nr. 2, lk. 133-154. Andmekaitsest, autoriõigusest ja rahvusvahelisest arvutipiraatlusest.

Klotz, Christopher. (Keine) Beeinträchtigung der Öffentlichkeit von Gerichtsverhandlungen durch Videoüberwachung? // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 17, lk. 1186-1189. Kohtupraktikast videojärelvalve kohta avalikes hoonetes (kohtud).

Linder, Viktoria. Balancing between the career and position-based systems, some aspects of recent developments in civil service legislation in Hungary // Acta Juridica Hungarica (2011/Mar) nr. 1, lk. 64-72. Avaliku teenistuse õigusregulatsioonist Ungaris.

Lindner, Josef Franz. Dürfen Beamte doch streiken? // Die Öffentliche Verwaltung (2011) nr. 8, lk. 305-310. Streigiõigusest avalikus teenistuses ja Euroopa Inimõiguste Kohtu seisukohast 2009. aasta 21. aprilli lahendis.

Malko, Aleksandr ; Salomatin, Aleksei. Sravnitelnoje pravovedeniye v Rossiiskom juriditšeskom obrazovanii // Gossudarstvo i pravo (2011) nr. 2, lk. 39-45. Venemaa õigusharidusest võrreldes teiste riikidega.

Nicolaidis, Phedon ; Shamskho, Siavash. Compatibility of Dutch school benefits with EU law // Maastricht Journal of European and Comparative Law (2010) nr. 4, lk. 442-452. Hollandi otsusest piirata õppetöetuste maksmist üliõpilastele, kes soovivad õppida mõnes teises liikmesriigis ja selle otsuse vastavusest Euroopa Liidu toimimise lepingu (TFEU) artikliga 21.

Peterzens-Nysten, Tini. Kulttuuriperinnön suojan sääntelyn ja toteuttamisen kaksijakoisuus // Lakimies (2011) nr. 1, lk. 139-155. Kulttuuripärändi kaitse reguleerimise ja rakendamise probleemidest.

Prehn, Annette. Das Finanzierungsmodell „Bürgerdarlehen“ als gangbarer Weg aus finanziellen Engpässen der Kommunen? // Die Öffentliche Verwaltung (2011) nr. 5, lk. 174-184. Nn kodanikulaenust kohalike omavalitsuste finantsolukorra leevendamiseks või teatud ehitusobjektide rahastamiseks ja sellise laenu õiguslikust aspektist krediidasutuste seaduse (*KWG – Kreditwesensgesetz*) alusel.

Schenke, Wolf-Rüdiger. Neuestes zur Konkurrentenklage // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2011) nr. 6, lk. 321-327. Liidu Halduskohtu otsusest konkurendi õiguskaitse kohta avaliku teenistuse ametikohale nimetamise vaidlustamise juhtudel ja Saksa põhiseaduse § 33 II tõlgendamisest.

Scott, Colin ; Cafaggi, Fabrizio ; Senden, Linda. The conceptual and constitutional challenge of transnational private regulation // Journal of Law and Society (2011) nr. 1, lk. 1-19. Terve ajakirjanumber käsitleb avalikku sektorit puudutava õiguse ühtlustamise süsteemi rahvusvahelisel tasandil (*transnational private regulation*).

Tereštšenko, L. K. Dostup k informatsii: pravovõje garantii // Žurnal rossiiskogo prava (2010) nr. 10, lk. 46-53. E-riigist ning riigiasutuste ja avaliku sektori info kättesaadavuse regulatsioonist Venemaal.

Ukkola, Markus. Hankintamenettelyn kriteerit // Lakimies (2011) nr. 2, lk. 320-340. Riigihankemenetluse kriteeriumitest Soomes.

Werbach, Kevin. The network utility // Duke Law Journal (2011/May) nr. 8, lk. 1761-1840. Ameerika Ühendriikide Föderaalse kommunikatsioonikomisjoni (*Federal Communications Commission, FCC*) tegevusest võrgusuhtluse ja -teenuste reguleerimisel ja järelevalves.

MEDITSIINIÕIGUS

Ahmed, Aziza. Feminism, power, and sex work in the context of HIV/AIDS : consequences for women's health // Harvard Journal of Law & Gender (2011) nr. 1, lk. 225-258. Prostitutsiooni juriidilisest käsitlestest HIVi ja AIDSi leviku piiramiseks naiste seas (UNAIDS – *UN Joint Programme on HIV/AIDS*).

Alghrani, Amel ; Brazier, Margaret. What is it? Whose it? Re-positioning the fetus in the context of research? // The Cambridge Law Journal (2011/Mar) nr. 1, lk. 51-82. Eetikast ja inimõiguste kaitsest loote ja vastündinu õigusliku seisundi kontekstis ning kohtupraktikas Suurbritannia näitel.

Delbeke, Evelien. The way assisted suicide is legalised : balancing a medical framework against a demedicalised model // European Journal of Health Law (2011/Mar) nr. 2, lk. 149-162. Eutanaasia õigusregulatsiooni erinevusest Ameerikas ja Euroopas.

Kersten, Jens. Die genetische Optimierung des Menschen : Plädoyer für eine Kritik unserer genetischen Vernunft // Juristenzeitung (2011) nr. 4, lk. 161-168. Inimese geneetilise muundamise õiguslikest probleemidest.

Martis, Rüdiger ; Winkhart-Martis, Marina. Aktuelle Entwicklungen im Arzthaftungsrecht – Die Aufklärung des Patienten // Monatsschrift für Deutsches Recht (2011) nr. 7, lk. 402-407. Kohtupraktikat arsti vastutuse ja alternatiivravi selgitamiskohustuse kohta.

Putilo, N. V. Zakonodatelstvo Rossiiskoi Federatsii ob ohrane zdorovja graždan: na porpge peremen // Žurnal rossiiskogo prava (2010) nr. 10, lk. 36-45. Tervisekaitsest, rahvatervisest ja vastavast õigusregulatsioonist Venemaal.

Rostron, Allen. Prescription for fairness: a new approach to tort liability of brand-name and generic drug manufacturers // Duke Law Journal (2011/Feb) nr. 5, lk. 1123-1191. Asendusravimite tootja vastutusest originaalravimi kaubamärgi ees ja poleemikat tekitanud California apellatsioonikohtu otsusest.

Salagai, Oleg. Otdelnõje pravovõje voprossõ opredelenija statussa tšeloveka v antenatalnom periode // Gossudarstvo i pravo (2010) nr. 10, lk. 67-75. Loote õiguslikust seisundist eri riikide õigusaktides.

Schiemann, Anja. Der „Zitronensaftfall“ – Die ärztliche Aufklärungspflicht bei der Anwendung von Außenseitermethoden // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 15, lk. 1046-1048. Liidu Ülemkohtu lahendist arsti selgitamiskohustuse kohta patsiendi raviks alternatiivmeditsiini meetodite kasutamisel.

Vidalis, Takis. A matter of health? Legal aspects of private umbilical cord blood banking // European Journal of Health Law (2011/Mar) nr. 2, lk. 119-126. Vereülekandest ja verepanga õiguslikust aspektist.

Winkler, Markus. Die Gendiagnostik-Kommission und der Vorbehalt des Gesetzes // Neue Juristische Wochenschrift (2011) nr. 13, lk. 889-892. Geenidiagnostikakomisjoni seisukohast teaduse ja tehnika üldtunnustatud seisu arvestamise regulatsiooni kohta loote terviseriskide hindamiseks tema geneetiliste omaduste alusel.

RAHVUSVAHELINE ÕIGUS

Abramenkov, Mihhail. Problema võmorotšnogo imuštšestva v meždunarodnõhh nasledstvennõhh otnošenijahh // Gossudarstvo i pravo (2010) nr. 9, lk. 91-96. Probleemidest vaibevaraga rahvusvahelistes pärimisasjades.

Akande, Dapo ; Shah, Sangeeta. Immunities of state officials, international crimes, and foreign domestic courts // European Journal of International Law (2011/Nov) nr. 4, lk. 815-881. Kaks artiklit riigiametnike süüdimõistmisest väliriigi kohtutes rahvusvaheliste kuritegude eest ning õigusest immuniteedile.

Albeganov, Z. Sovremennõe tendentsii predostavlenija organitšenii i iskljutšenii is avtorskogo prava i smežnõh prav na natsionalnom urovne // Baltiskii juriditšeski žurnal (2010) nr. 2, lk. 33-37. Ülemaailmse Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni (WIPO) ülesannetest ja tähtsamatest tegevustest; Berni konventsioonist ja selle järgimisest.

Bantekas, Ilias. Individual responsibility and the application of *ignoratio juris non excusat* in international law // European Journal of Crime, Criminal Law and Criminal Justice (2011) nr. 2, lk. 85-101. Kriminaalvastutusest ja süüdivusest rahvusvahelises õiguses. *Ignoratio juris non excusat* – seaduse mittetundmine ei vabasta karistusest.

Baumbach, Trine. The notion of criminal penalty and the *lex mitior* principle in the Scoppola v. Italy case // Nordic Journal of International Law (2011) nr. 2, lk. 125-142. *Lex mitior*'i põhimõtte kohaldamisest ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklist 7.

Bell, Christine ; O'Rourke, Catherine. Peace agreements or pieces of paper? The impact of UNSC resolution 1325 on peace processes and their agreements // International & Comparative Law Quarterly (2010) nr. 4, lk. 941-980. Naiste õigustest rahvusvahelistes lepingutes; UNSC resolutsiooni 1325 (2000) mõjust rahvusvaheliste lepingute koostamisele ning ettepanekutest resolutsiooni efektiivsemaks rakendamiseks.

Carr, Indira ; Goldby, Miriam. Recovering the proceeds of corruption : UNCAC and anti-money laundering standards // The Journal of Business Law (2011) nr. 2, lk. 170-193. Korruptsioonist ja rahapesust ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni regulatsiooni kontekstis.

Dutton, Yvonne M. Pirates and impunity : is the threat of asylum claims a reason to allow pirates to escape justice? // *Fordham International Law Journal* (2011) nr. 2, lk. 236-295. Piraatide karistamatusest nende võimaliku asüülitaotlemise juhtudel süüdimõistmise korral lääneriikides.

Joyner, Daniel H. Recent developments in international law regarding nuclear weapons // *International & Comparative Law Quarterly* (2011) nr. 1, lk. 209-224. Tuumarelvastuse poliitika arengust aastatel 2009–2010 ja tuumarelvastuse piiramise leppes NPT (*Nuclear Non-Proliferation Treaty*, 2005; *The Prague Treaty*, 2010).

Kreß, Claus ; Holtzendorff, Leonie von. Der Kompromiss von Kampala über das Verbrechen der Aggression // *Goltdammer's Archiv für Strafrecht* (2011) nr. 2, lk. 65-94. Rahvusvahelise Kriminaalkohtu statuudi täiendamise kompromissetepaneku vastuvõtmisega Kampalas (11.–12.6.2010) agressioonikuritegude menetlemise kohta.

Kropatšev, N. M. ; Musin V. A. O ponjatii meždunarodnogo terrorizma // *Pravovedeniye* (2010) nr. 1, lk. 128-142. Rahvusvahelise terrorismi tähendusest.

Melikjan, A. B. Pravovaja reglementatsija gossudarstvennogo finansirovanija polititšeskih parti v pravovõhh aktahh meždunarodnõhh organizatsi // *Zakon i pravo* (2011) nr. 3, lk. 22-23. Poliitiliste parteide rahastamisest rahvusvaheliste organisatsioonide õigusregulatsioonis.

Roberts, Anthea. Comparative international law? The role of national courts in creating and enforcing international law // *International & Comparative Law Quarterly* (2011) nr. 1, lk. 57-92. Riigiseste kohtute (Saksamaa, Suurbritannia) rollist ja mõjust rahvusvahelisele õigusele.

Ryngaert, Cedric. The ICJ's advisory opinion on Kosovo's declaration of independence : a missed opportunity? // *Netherlands International Law Review* (2010) nr. 3, lk. 481-494. Rahvusvahelise Kohtu nõuandvast arvamusest Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

Sievert, Ronald J. Working toward a legally enforceable nuclear non-proliferation regime // *Fordham International Law Journal* (2010) nr. 1, lk. 93-123. Tuumarelvastuse piiramise leppes NPR (*Nuclear Non-Proliferation Treaty*, 2005).

Soldatova, A. Realizatsija norm meždunarodnogo prava v sotsialnoi sfere // *Zakon i pravo* (2011) nr. 4, lk. 10-12. Rahvusvahelise õiguse normidest sotsiaalsfääris.

Staiger, Robert W. ; Sykes, Alan O. „Currency manipulation” and world trade // *World Trade Review* (2010) nr. 9, lk. 583-627. Valuutakursipoliitikast Hiinas ja rahvusvahelise õiguse ning Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) regulatsiooni mõjust sellele.

Stepanjan, Grant. Kontrol konstitutsionnogo suda Rossiiskoi Federatsii nad ne vstupivšimi v silu meždunarodnõmi dogovorami Rossiiskoi Federatsii // *Gossudarstvo i pravo* (2010) nr. 10, lk. 109-111. Vene konstitutsioonikohtu kontrollist Venemaal mittejõustunud rahvusvaheliste lepingute üle.

Tetteh, Ebenezer K. Pharmaceutical innovation, fair following and the constrained value of TRIPS flexibilities // *The Journal of World Intellectual Property* (2011) nr. 2, lk. 202-228. Maailma Kaubandusorganisatsiooni (WTO) reeglistest ja eesmärkidest ravimitele patendikaitse tagamiseks.

Thirlway, Hugh. The International Court of Justice 1989-2009: at the heart of the dispute settlement system? // *Netherlands International Law Review* (2010) nr. 3, lk. 347-395. Rahvusvahelise Kohtu tegevusest aastatel 1989–2009.

Tsomartova, F. V. Meždunarodno-pravovõje standartõ v oblasti rastorženija dogovorov naima žilja i võsselenija // Žurnal rossiiskogo prava (2010) nr. 9, lk. 106-113. Eluruumide üürilepingute lõpetamise ja elanike väljatõstmise rahvusvahelistest standarditest.

Ullrich, Gerhard. Die Immunität internationaler Organisationen von der einstaatlichen Gerichtsbarkeit // Zeitschrift für ausländisches öffentliches Recht und Völkerrecht (2011) nr. 1, lk. 157-167. Rahvusvaheliste organisatsioonide immuniteedist riigisiseses kohtupidamises.

Veljaminov, Georgi. Sootnošenije printsipov samoopredelenija narodov i territorialnoi tselostnosti a takže problemõ priznanija // Gossudarstvo i pravo (2010) nr. 10, lk. 101-104. Rahvuste enesemääramisõigusest ja territoriaalsest terviklikkusest ning õigusest tunnustamisele.

Vezzani, Simone. Preliminary remarks on the envisaged World Health Organization Pandemic Influenza Preparedness Framework for the Sharing of Viruses and Access to Vaccines and Other Benefits // The Journal of World Intellectual Property (2010/Nov), lk. 675–696. Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) osast ja ülesannetest gripiviiruse tüvede tuvastamisel ja uute vaktsiinide väljatõttamisel ning intellektuaalse omandi regulatsioonide järgimisel.

Weiner, Justus Reid ; Sharon, Avinoam ; Morrison, Michelle. Peacekeepers: will they advance any prospective Arab-Israeli Peace Agreement? // Fordham International Law Journal (2010) nr. 1, lk. 1-45. Rahuvalvejõudude osast araabia-Iisraeli konflikti lahendamisel.

Wiegandt, Jan. Internationale Rechtsordnung oder Machtordnung? // Zeitschrift für ausländisches öffentliches Recht und Völkerrecht (2011) nr. 1, lk. 31-76. Võimust ja õigusest rahvusvahelises õiguses.

Willaroman, Noel G. Rescuing a troubled concept : an alternative view of the right to development // Netherlands Quarterly of Human Rights (2011/Mar) nr. 1, lk. 13-53. Inimese õigusest arengule rahvusvahelise õiguse kontekstis.

Inimõigused

Akbulut, Olgun. Criteria developed by the European Court of Human Rights on the dissolution of political parties // Fordham International Law Journal. Vol. 34 (2010) nr. 1, lk. 46-77. Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtuasjadest, mis käsitlevad erakondade likvideerimist.

Anagnostou, Dia ; Millns, Susan. Individuals from minority and marginalized groups before the Strasbourg Court : legal norms and state responses from a comparative perspective // European Public Law (2010/Sept) nr. 3, lk. 393-400. Vähemuste õiguste kaitsest Euroopa Inimõiguste Kohtus.

Allen, Tom. Liberalism, social democracy and the value of property under the European Convention on Human Rights // International & Comparative Law Quarterly (2010) nr. 4, lk. 1055-1078. Varalise õiguse tõlgendamisest Euroopa Inimõiguste Kohtus tulenevalt Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonist (1950).

Barelli, Mauro. The Interplay between global and regional human rights systems in the construction of the indigenous rights regime // Human Rights Quarterly (2010) nr. 4, lk. 951-979. Põlisrahvaste õigusest rahvusvahelises õiguses ning arengust globaalsetes ja regionaalstes inimõiguste kaitse süsteemides.

Bird, Annie. Third state responsibility for human rights violations // European Journal of International Law (2010/Nov) nr. 4, lk. 883-900. Kolmanda riigi vastutusest inimõiguste rikkumiste korral.

Bryan, Ian ; Langford, Peter. The lawful detention of unauthorised aliens under the European system for the protection of human rights // Nordic Journal of International Law (2011) nr. 2, lk. 193-218. Välismaalaste kaitsest ebaseadusliku kinnipidamise eest riiki sisenemisel, Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklist 5 ning Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikast.

Cannie, Hannes ; Voorhoof, Dirk. The abuse clause and freedom of expression in the European Human Rights Convention : an added value for democracy and human rights protection? // Netherlands Quarterly of Human Rights (2011/Mar) nr. 1, lk. 54-83. Sõnavabadusest ja Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklist 17.

De Beco, Gauthier. Article 33(2) of the UN Convention on the Rights of Persons with Disabilities : another role for national human rights institutions? // Netherlands Quarterly of Human Rights (2011/Mar) nr. 1, lk. 84-106. Puuetega inimeste õigustest ja siseriiklike inimõiguste kaitsega tegelevate institutsioonide osast.

Donders, Yvonne. Do cultural diversity and human rights make a good match? // International Social Science Journal (2010) nr. 1, lk. 15-35. Inimõiguste kohtuasjadest, mis on seotud kultuurilise mitmekesisusega. (Terve ajakirjanumber on kultuurilise mitmekesisuse kaitsest).

Harvey, Colin. Taking the next step? Achieving another Bill of Rights // European Human Rights Law Review (2011) nr. 1, lk. 24-42. Inimõiguste kaitsest Suurbritannias inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni kontekstis.

Haugen, Hans Morten. Access versus incentives: analysing intellectual property policies in four UN specialized agencies by emphasizing the role of the World Intellectual Property Organization and human rights // The Journal of World Intellectual Property (2010/Nov), lk. 697-728. Rahvusvaheliste organisatsioonide (WHO, WIPO, FAO, UNESCO) koostööst inimõiguste küsimustes.

Herrera, Clara Burbano ; Haeck, Yves. Staying the return of aliens from Europe through interim measures : the case-law of the European Commission and the European Court of Human Rights // European Journal of Migration and Law (2011) nr. 1, lk. 31-51. Euroopa Komisjoni ja Euroopa Inimõiguste Kohtu ajutistest meetmetest, et kaitsta välismaalasi väljaandmise ja maalt väljasaatmise eest.

Keller, Helen ; Fischer, Andreas ; Kühne, Daniela. Debating the future of the European Court of Human Rights after the Interlaken Conference: two innovative proposals // European Journal of International Law (2010) nr. 4, lk. 1025-1048. Euroopa inimõiguste konventsiooni tõlgendamisest ja muudatustest kohtuasjade menetlemisel Euroopa Inimõiguste Kohtus.

Kotz, Peter. Auch wer schläft, sündigt! // Zeitschrift für Rechtspolitik (2011) nr. 3, lk. 85-86. Inimõiguste kaitsega ülipikkadel kohtuprotsessidel seotud seaduseelnõust Saksa regulatsiooni vastavusse viimiseks inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklitega 6 ja 13.

Loveland, Ian. The shifting sands of article 8 jurisprudence in English housing law // European Human Rights Law Review (2011) nr. 2, lk. 151-165. Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklist 8 eluruumidest väljatõstmise kontekstis.

Sabatello, Maya. Advancing transgender family rights through science : a proposal for an alternative framework // Human Rights Quarterly (2011/Feb) nr. 1, lk. 43-75. Sugu vahetanud inimeste perekonnaõigusest rahvusvaheliste inimõiguste kontekstis.

Sarkin, Jeremy ; Koenig, Mark. Developing the right to work : intersecting and dialoguing human rights and economic policy // Human Rights Quarterly (2011/Feb) nr. 1, lk. 1-42. Õigusest tööle inimõiguste kaitse ja majanduspoliitika aspektist.

Euroopa Liidu õigus

Fedeli, Silvia ; Forte, Francesco. EU VAT frauds // European Journal of Law and Economics (2011/Apr) nr. 2, lk. 143-166. Maksupettustest ELis.

Forst, Gerrit. Folgen der Beendigung einer SE-Beteiligungsvereinbarung // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2011) nr. 9, lk. 333-336. Euroopa äriühingu põhikirja täiendustest, mis puudutab töötajate kaasamist.

Mayer, Franz C. ; Heidfeld, Christian. Europarechtliche Aspekte einer Finanztransaktionsteuer // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2011) nr. 10, lk. 373-378. Finantstehingute maksustamisest ja maksudega seotud õigusaktide ühtlustamisest ELis.

Fritzsche, Alexander. Die neuen Regeln über horizontale Kooperation im europäischen Wettbewerbsrecht // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2011) nr. 6, lk. 208-213. Konkurentsivõtte õigusregulatsioonist ELis.

Fötschl, Andreas. The relationship of the European certificate of succession to national certificates // European Review of Private Law (2010) nr. 6, lk. 1259-1271. Piiriüleste pärimisasjade ühtlustamisest ELis. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest, mis käsitleb kohtualluvust, kohaldatavat õigust ning otsuste ja ametlike dokumentide tunnustamist ja täitmist pärimisasjades ning Euroopa pärimistunnistuse loomist. Kokkuvõtte prantsuse ja saksa keeles lk. 1259.

Gaster, Jens. Das Gutachten des EuGH zum Entwurf eines Übereinkommens zur Schaffung eines Europäischen Patentgerichts // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2011) nr. 10, lk. 394-399. Euroopa Kohtu hinnang Euroopa Patendikohtu loomise kokkuleppe eelnõule.

Groenendijk, Kees. Pre-departure integration strategies in the European Union : integration or immigration policy? // European Journal of Migration and Law (2011) nr. 1, lk. 1-30. Integreerimispoliitikast, nõuetest välismaale asujaile (keeletestid) ja perekonna taasühinemise õigusest ELis.

Guckelberger, Anette. Veröffentlichung der Leistungsempfänger von EU-Subventionen und unionsgrundrechtlicher Datenschutz // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2011) nr. 4, lk. 126-130. ELi põllumajandustoetuste saajate kohta teabe avaldamisest ja ELi andmekaitsest.

Gulina, Olga. Pravo na ravenstvo i zaštita ot diskriminatsii: opýt Jevropeiskogo Sojuza i Soveta Jevropõ // Gossudarstvo i pravo (2011) nr. 2, lk. 23-31. Võrdsuse tagamisest ja diskrimineerimisest hoidumisest ELis; ebavõrdse kohtlemise ja diskrimineerimise vastasest võitlustest Saksamaal, Prantsusmaal, Hollandis jm.

Hazelhorst, Monique. Private enforcement of EU competition law : why punitive damages are a step too far // European Review of Private Law (2010) nr. 4, lk. 757-772. ELi konkurentsivõtte õigusest ja võrdlustest Ameerika Ühendriikidega.

Huber, Bertold. Ein Europäischer Nachrichtendienst? // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2011) nr. 7, lk. 409-412. Parlamentaarseite kontrollikomisjonide 6. konverentsist Brüsselis (29.9.–1.10.2010) julgeolekuteenistuste kontrolli teemal.

Häde, Ulrich. Art. 136 AEUV – eine neue Generalklausel für die Wirtschafts- und Währungsunion? // Juristenzeitung (2011) nr. 7, lk. 333-340. ELi toimimise lepingu artiklist 136 (majandus- ja rahaliidu nõuetekohase toimimise tagamisest) ja selle plaanitavatest muudatustest.

Höfler, Heiko ; Petersen, Zsofia. Erstreckung des Binnenmarkts auf die Verteidigungs- und Sicherheitsmärkte? : Die Beschaffungsrichtlinie 2009/81/EG // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2011) nr. 9, lk. 336-338. Riigihangetest kaitse- ja julgeoleku valdkonnas.

Juutilainen, Teemu. Esinevakuudet ja oikeuden eurooppalaistuminen // Lakimies (2011) nr. 1, lk. 19-40. Tagatistest ja õiguse euroopastumisest, esindusõigusest ja õiguse harmoniseerimisest ELis.

Kment, Martin. Das Eigenverwaltungsrecht der Europäischen Union // Juristische Schulung (2011) nr. 3, lk. 211-215. ELi institutsioonide kompetentsist.

Long, Ronán. The Marine Strategy Framework Directive : a new European approach to the regulation of the marine environment, marine natural resources and marine ecological services // Journal of Energy & Natural Resources Law (2011) nr. 1, lk. 1-44. Merestrateegia raamdirektiivist (MSFD), millega kehtestatakse ühenduse merekeskkonnapoliitika tegevusraamistik.

Lüttringhaus, Jan. Europaweit Unisex-Tarife für Versicherungen! // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2011) nr. 8, lk. 296-300. Kindlustusmaksete määradest ja hüvitistest ELis; soo kui teguri arvessevõtmine kindlustusriskide hindamisel ja kohtulahendist (C-236/09).

Mak, Vanessa. Standards of protection : in search of the „average consumer” of EU law in the proposal for a consumer rights directive // European Review of Private Law (2011) nr. 1, lk. 25-42. Tarbija õiguste direktiivist ja tarbijakaitsest ELis.

Ruse-Khan, Henning Grosse ; Jaeger, Thomas ; Kordic, Robert. The role of atypical acts in EU external trade and intellectual property policy // European Journal of International Law (2010/Nov) nr. 4, lk. 901-939. Ebatüüpilistest intellektuaalset omandit puudutavatest seadustest ELis.

Saliceti, Alessandro Ianniello. The protection of EU citizens abroad : accountability, rule of law, role of consular and diplomatic services // European Public Law (2011/Mar) nr. 1, lk. 91-109. ELi kodanike kaitsest välismaal ning diplomaatilisest ja konsulaarteenustest.

Sonder, Nicolas. Solidarität in der Währungsunion: Griechenland, Irland und kein Ende? // Zeitschrift für Rechtspolitik (2011) nr. 2, lk. 33-36. Solidaarsusest Euroopa Rahaliidus ja võlgnikriikide (Kreeka) abistamisest.

Sorell, Tom. Preventive policing, surveillance, and European counter-terrorism // Criminal Justice Ethics (2011) nr. 1, lk. 1-22. ELi terrorismivastase võitluse poliitikast ja rahvusvahelisest koostööst selles valdkonnas.

Stanic, Ana. A step closer to EU law on the management of radioactive waste and spent fuel // Journal of Energy & Natural Resources Law (2011) nr. 1, lk. 117-150. Radioaktiivsete jäätmete ja kasutatud tuumakütuse käitlemisest ELis.

Sujecki, Bartosz. Entwicklung im Europäischen Privat- und Zivilprozessrecht im Jahr 2010 // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2011) nr. 8, lk. 287-292. ELi eraõiguse ja tsiviilkohtumenetluse arengust 2010. aastal.

Sydow, Gernot. Der Europäische Auswärtige Dienst // Juristenzeitung (2011) nr. 1, lk. 6-12. ELi väliteenistuse loomisest Lissaboni lepingu järgi; väliteenistuse ülesannetest, õiguslikust seisundist ja struktuurist.

Timmermans, Christiaan. Impact of EU law on international company law // European Review of Private Law (2010) nr. 3, lk. 549-567. ELi õiguse mõjust rahvusvahelisele äriõigusele.

Thym, Daniel. Euro-Rettungsschirm: zwischenstaatliche Rechtskonstruktion und verfassungsgerichtliche Kontrolle // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2011) nr. 5, lk. 167-171. Eurost, majanduskriisist ja majanduse stabiliseerimise võimalustest.

Van der Mei, A. P. Free movement of students and the protection of national educational interests : reflections on Bressol and Chaverot // European Journal of Migration and Law (2011) nr. 1, lk. 123-134. Tudengite vabast liikumisest ELis Euroopa Kohtu lahendi *Bressol and Chaverot* põhjal.

Vandenberghe, Ann-Sophie. Non-discrimination on the grounds of age and disability in private contracting for goods and services: Economic analysis of the European 2008 Proposal for a new Directive // Zeitschrift für Europäisches Privatrecht (2011) nr. 2, lk. 235-262. Diskrimineerimise vastasest võitlusest ELis ja Euroopa Komisjoni 2008. aasta uue võrdse kohtlemise direktiivi ettepaneku majanduslikust analüüsist.

Mereõigus

Bantekas, Ilias. Bilateral delimitation of the Caspian sea and the exclusion of third parties // The International Journal of Marine and Coastal Law (2011) nr. 1, lk. 47-58. Kaspia mere õiguslikust staatusest ja ÜRO mereõiguse konventsioonist (1982).

Chuah, Jason. The proposed changes to the Brussels jurisdiction and judgements regulation // International Maritime Law (2010/Sept) nr. 5, lk. 404-407. Brüsseli konventsioon ja mereõigus.

Molenaar, E. J. Non-participation in the Fish Stocks Agreement : status and reasons // The International Journal of Marine and Coastal Law (2011) nr. 2, lk. 195-234. ÜRO mereõiguse konventsioonist ning kalavarude lepingust.

Papastavidis, Efthymios. The right of visit on the high seas on a theoretical perspective : *mare liberum versus mare clausum* revisited // Leiden Journal of International Law (2011/Mar) nr. 1, lk. 45-69. Avamereõigusest.

Poberežnaja, J. V. Arbitraž kak sredstvo uregulirovanija meždunarodnõhh morskih sporov // Zakon i pravo (2011) nr. 3, lk. 96-97. Mereõigust käsitlevate rahvusvaheliste vaidluste lahendamisest vahekohtus; lühianalüüs ÜRO mereõiguse konventsiooni (1982) tähtsamatest punktidest.

Schmahl, Stefanie. Die Bekämpfung der Seepiraterie im Spiegel des Völkerrechts, des Europarechts und der deutschen Rechtsordnung // Archiv des öffentlichen Rechts (2011/Mar) nr. 1, lk. 44-94. Võitlusest merepiraatlusega rahvusvahelise, ELi ja Saksa õiguse aspektist. Kokkuvõte inglise keeles lk. 93-94.

Rahvusvaheline eraõigus

Cauffmann, Caroline. The DCFR and the attempts to increase the private enforcement of competition law : convergences and divergences // *European Review of Private Law* (2010) nr. 6, lk. 1079-1119. Euroopa äriõigusest ja eraõigusest Euroopa lepinguõiguse ühtlustamise kontekstis.

Choice of law in international commercial contracts : Hague Principles? // *Uniform Law Review Revue de Droit Uniforme* (2010) nr. 3/4, lk. 883-903. Rahvusvaheline eraõigus kaubanduslikes kokkulepetes tulenevalt kohtualluvuse kokkuleppeid käsitlevast konventsioonist (*The Convention on Choice of Court Agreements*, 2005).

Czepelak, Marcin. Would you like to have a European code of private international law? // *European Review of Private Law* (2010) nr. 4, lk. 705-728. Rahvusvahelisest eraõiguse regulatsioonist Euroopas.

Fitchen, Jonathan. Authentic instruments and European private international law in civil and commercial matters : is now the time to break new ground? // *Journal of Private International Law* (2011/Apr) nr. 1, lk. 33-100. Autentimisvahenditest tsiviil- ja kaubandusasjades Euroopa rahvusvahelise eraõiguse kohaselt ning Prantsusmaa ja Saksamaa õigusraamistikus.

Harding, Maebh. The harmonisation of private international law in Europe : taking the character out of family law? // *Journal of Private International Law* (2011/Apr) nr. 1, lk. 203-229. Rahvusvahelise eraõiguse ühtlustamisest Euroopas perekonnaõiguse valdkonnas.

Lenaerts, Annkatrien. The general principle of the prohibition of abuse of rights : a critical position on its role in a codified European contract law // *European Review of Private Law* (2010) nr. 6, lk. 1121-1154. Euroopa lepinguõigusest ning õiguste kuritarvitamise keelust.

Monsen, Erik. DCFR and restitution for wrongs // *European Review of Private Law* (2010) nr. 4, lk. 813-822. Euroopa lepinguõiguse ühtse tugiraamistiku kavandist (DCFR).

Rösler, Hannes. Protection of the weaker party in European contract law : standardized and individual inferiority in multi-level private law // *European Review of Private Law* (2010) nr. 4, lk. 729-756. Nõrgema poole kaitsest Euroopa lepinguõiguses.

Tang, Zheng Sophia. Consumer collective redress in European private international law // *Journal of Private International Law* (2011/Apr) nr. 1, lk. 101-147. Kahju hüvitamisest kollektiivhagi korral Euroopa rahvusvahelises eraõiguses.

Van Vliet, Lars. Aquisition and loss of ownership of goods – Book VIII of the Draft Common Frame of Reference // *Zeitschrift für Europäisches Privatrecht* (2011) nr. 2, lk. 292-334. Euroopa lepinguõiguse ühtse tugiraamistiku kavandi (DCFR) VIII raamatust, mis käsitleb vallasvara omandamist ja võõrandamist.

Koostanud Tiia Melts